

**JEWISH CULTURAL CENTRE
& NATIONAL LIBRARY
"KADIMAH"**

(Est. 26th December, 1911)

9 GORDON STREET, ELSTERNWICK

**57TH
ANNUAL REPORT
AND
BALANCE SHEET
OF THE**

**JEWISH CULTURAL CENTRE AND
NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"**

MARCH, 1969

געזעצט און געדרוקט אין דער דרוקעריי פון אַנקע און הערשל באַכראַך

Printed in Australia by E. H. Gibbs & Sons (H. Bachrach, Prop)
19 Niagara Lane, Melbourne, 3000, Victoria

JEWISH CULTURAL CENTRE
AND NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"
MELBOURNE

MANAGEMENT FOR THE YEAR 1968

EXECUTIVE:

President: Mr. S. BURSTIN

Vice-Presidents: Mr. F. ALTMAN

and Mr. CH. ROZENBES (Died 20.7.68)

Hon. Treasurer: Mr. P. KRYSTAL

Assistant Hon. Treasurer: Mr. B. WAJSMAN

Hon. Secretary: Mr. S. GOLDSTEIN

Chairman of Cultural Sub-Committee: Mr. J. ORBACH

COMMITTEE:

Mr. CH. BORENSTEIN

Mr. B. PATKIN

Mr. H. GOLDENFEIN

Mr. S. RYCHTER

Mrs. L. GOTLIB

Mr. N. SMUZYK

Mr. W. JABLONSKI

Mr. S. SZWARC

Mr. U. KOZLOWSKI

Mr. M. SZWARCBERG

Mr. I. LITMANOWICZ

Mr. M. WILENSKI

Mr. H. MIODOWNIK

Mr. B. WINER

Hon. Solicitor: Mr. J. OKNO, LL.B.

Auditor: Mr. L. STONE

Secretary: Mr. L. FREEDMAN

Librarian: Mr. J. KESSLER

Former librarians: Messrs. F. GOLDHAMER, S. CHERON

57th Annual Report

Dear Members,

We have pleasure in presenting the 57th Annual Report and Balance Sheet for the year 1968.

The main event in the activities of the "Kadimah" in the year under review was the transfer of its quarters to the south of the Yarra. The old buildings of the "Kadimah" in Carlton were sold and the beautiful "Esquire" Theatre at 9 Gordon Street, Elsternwick together with two cottages at 5 & 7 Selwyn Street, were acquired. The "Kadimah" moved to the new premises on 24th October, 1968. Thus a long cherished dream of our Institution, to move its quarters to a locality where the main part of our Community lives, became a reality.

It took the "Kadimah" over ten years to make that step. After many heated discussions and long inner struggle, which caused a severe crisis in the life of the Institution, the "Kadimah" is now heading at last, as we believe, to a better future.

The "Kadimah" has at present a large and beautiful auditorium for its functions, a nice coffe-lounge and foyer. It has modern machinery and facilities for film-screening. Renovations to the auditorium, coffe-lounge and foyer are under way. A modern stage, dressing-room and other facilities will be build shortly. This will enable our Theatre-Group to widen its scope of activities. In the meantime Yiddish and Israeli films are shown. Thus a very important medium is used to present Jewish art to our Community.

The transfer of "Kadimah"s quarters to Elsternwick was enthusiastically welcomed by the whole Community. The official opening of the new "Kadimah" Centre turned into a very festive event which was attended by hundreds of friends of the Institution (see further for details).

The acquisition of the "Esquire" Theatre was possible thanks to partial collection of the sums pledged for a Cultural Centre a couple years ago.

The Committee realizes that the purpose of transferring the "Kadimah" to the new locality has not been achieved yet. Plans are already made for demolishing the cottages at Selwyn Street (behind the existing theatre) and to erect

there a two-story building to house the library, a reading-room and an auditorium for smaller functions and exhibitions, as well club-rooms and offices.

In the new building the "Kadimah" will be able to improve its activities. Institutions and organisations, as well circles, which are interested in Jewish culture, like the Landsmanshaftn etc. will find there a home for their activities. Also Jewish youth will be welcomed there to carry on their cultural activities.

To move the "Kadimah"s quarters to the new premises was not an easy task. The Committee and the Secretariat had to pay constant attention and to overcome many difficulties in connection with the acquisition of the new property. Yet the cultural activities of the Institution were not neglected. First of all we should mention here the visit of Professor Samuel Rozanski of Buenos Aires in March and April last year. The visit was very stimulating for the cultural life of our Community. An evening to mark the 50th anniversary of the death of the great Yiddish and Hebrew writer Mendele Moicher Sforim took place by the end of the year. Lectures and other cultural functions were arranged and Israeli and Yiddish films were shown (see further for details).

The representatives of the "Kadimah" at the Board of Deputies took an active part in the meetings of the Board and voiced their opinions on many communal matters.

Our Community suffered a great loss last year with the closing down of the "Jewish Herald" and "Yiddishe Post". The "Jewish Herald" existed over 90 years and the "Yiddishe Post" over 20 years. The "Kadimah" tried to prevent the closing of the two weeklies, but its efforts were in vain and the papers ceased publication in August last year. The Committee is of the opinion that our Community needs two weeklies in English and Yiddish and would welcome any effort to restore the publication of the closed newspapers.

Our Community and especially the "Kadimah" suffered a great loss at the passing away of two cultural and communal personalities — the late Jacob Rymer and the late Chaim Rozenbes. Jacob Rymer was associated with the "Kadimah" over 30 years and Chaim Rozenbes over 20 years.

Also Dr. A. Cymerman of Sydney, known throughout Australian Jewish Communities for his lectures and writings, passed away last year. He was a great friend of the Kadimah and was regarded as the spokesman for the Yiddish speaking

and secular members of the Sydney and Melbourne Jewish Communities.

We would like also to put on record the death of the four active members of our Theatre Group and the "Kadimah" — Z. Brustman, B. Rosenberg, I. Rothman and Miss Ch. Kotlarz. All of them contributed a great deal to the development of the Theatre Group and the "Kadimah" at large.

The pioneer of the Yiddish press in Australia, the publisher of the first Yiddish weekly, the late David Aitshul, passed away last year.

As this report is being printed another cultural and communal worker died — the late Joseph Sperling. He was a former Chairman of "Kadimah's" Cultural Committee.

Last year we witnessed an intensified anti-Israel campaign in Soviet Russia and a violent anti-Semitic campaign in "socialist" Poland. As a result, a further exodus of Jewish remnants from Poland is taking place and a further shrinking of Jewish life there. One of the lectures at the "Kadimah" last year was devoted to the Jewish problem in Poland (see further for details).

Also the shameful occupation of Czechoslovakia by the Soviet Union and the curbing of the liberal movement there had not passed without anti-Semitic overtones which could be very dangerous for the small Jewish community in Czechoslovakia.

Together with Jewry the world over the "Kadimah" followed with great concern the events in and around Israel during the past year. Notwithstanding its victory in 1967, Israel is still under a constant threat of a renewed war. The "Kadimah" identified itself many times with the Israeli Yishuv which is fighting every day to defend the country against the bloodthirsty enemies whose sole aim is to destroy the State of Israel and its inhabitants.

The "Kadimah" is also worried about the growing assimilation in our Community, especially among the younger generation. The language assimilation, the increased number of mixed marriages and the partial alienation to Jewish life are dangerous signs for the future of our Community. The Committee hopes that by transferring the "Kadimah" to the new locality and by erecting a new building it will be able to attract young Jewish people, who are interested in pre-

servation of Jewish cultural values, and to influence the Jewish youth in general to uphold our heritage.

COMMITTEE AND EXECUTIVE

The following were elected to the Committee (Board of Directors) at the last General Meeting on the 9.4.68: Messrs. F. Altman, S. Burstin, Ch. Borenstein, H. Goldenfein, S. Goldstein, Mrs. L. Gotlib, W. Jablonski, U. Kozlowski, P. Krystal, I. Litmanowicz, H. Miodownik, J. Orbach, B. Patkin, Ch. Rozenbes, S. Rychter, N. Smuzyk, S. Szwarc, M. Szwarcberg, B. Wajsman, M. Wilenski, B. Winer.

At the first meeting of the Committee the following were elected to the Executive: Mr. S. Burstin, President; Messrs. F. Altman and Ch. Rozenbes, Vice-Presidents; Mr. P. Krystal, Hon. Treasurer; Mr. B. Wajsman, Assistant Hon. Treasurer; Mr. S. Goldstein, Hon. Secretary.

Mr. J. Orbach was elected Chairman of the Cultural Sub-Committee.

During the year under review 16 meetings of the Committee took place with the following attendances: Messrs. S. Burstin — 16; J. Orbach, N. Smuzyk — 15; Mrs. L. Gotlib, M. Wilenski, S. Szwarc — 14; F. Altman, Ch. Borenstein, S. Rychter — 13; W. Jablonski, U. Kozlowski, P. Krystal, M. Szwarcberg — 12; S. Goldstein, B. Wajsman — 10; B. Patkin, B. Winer — 9; I. Litmanowicz, H. Miodownik — 8; H. Goldenfein, Ch. Rozenbes — 3.

Mr. Ch. Rozenbes died on 20.7.68.

Messrs. S. Goldstein, B. Patkin, B. Winer could not attend a number of meetings due to their absence from Melbourne.

During the year under review 9 meetings of the Executive were held.

DELEGATES TO THE VICTORIAN JEWISH BOARD OF DEPUTIES

Messrs. S. Burstin, M. Szwarcberg, M. Wilenski; Deputies: W. Jablonski, H. Miodownik, B. Patkin.

SECRETARIAT AND ADMINISTRATION

The Committee desires to record its appreciation to the Secretary of the "Kadimah", Mr. L. Freedman, for his de-

voition to our Institution and co-operation in all matters affecting the activities of the "Kadimah".

The Committee expresses its satisfaction with the work of the present Librarian Mr. J. Kessler and former Librarians Messrs. F. Goldhamer and S. Cheron.

MEMBERSHIP FLUCTUATION

At the last Annual Meeting the "Kadimah" comprised of 1374 members. During the year under review 3 members left Melbourne, 23 died. 22 became new members. Our membership at present stays at 1370 members.

LIBRARY

During the year under review our Library has grown by further 65 books. The Library now consists of 8.808 books — 5805 in Yiddish, 2407 in English and 596 in Hebrew.

The number of books read during the year decreased by 113 in comparison with the previous year (654 in 1968 and 767 in 1967).

The Library is at present situated temporarily at 5 Selwyn Street, Elsternwick (behind the theatre-building) and is open twice a week: Tuesday from 7.30 to 9.30 p.m. and Sunday from 11 a.m. to 1 p.m.

After moving to Elsternwick the Library gained over 20 new readers. In the new building, which will be erected soon, a modern library will be established. It is hoped that the new library will attract many new readers.

CULTURAL ACTIVITIES

During the year under review the following functions were held: nine lectures, two evenings in honour of writers and cultural workers, four Memorial and Shloshim evenings, 12 film screenings, Warsaw Ghetto Memorial Evening, Mendele Moicher Sforim Evening and the Festive Opening of the new "Kadimah" Centre.

Several functions were arranged together with other organisations and institutions.

VISIT BY PROFESSOR SAMUEL ROZANSKI

Mr. S. Rozanski is a well known writer and journalist. He is a member of the editorial staff of the Daily "Yiddishe

Zeitung" in Argentine, Professor of the Teachers' Seminar in Buenos Aires and a former Chairman of the Institute for Jewish Research YIVO, Argentine Branch.

Mr. Rozanski gave six lectures in Melbourne and some in Sydney. He was the guest-speaker at the Warsaw Ghetto Commemoration in Melbourne and Sydney and conducted a successful promotion campaign for Yiddish books, published in Argentine under his editorship.

His highly informative lectures expressed a strong belief in Jewish survival and continuity.

SPECIAL FUNCTIONS

MEMORIAL EVENING TO COMMEMORATE THE 25th ANNIVERSARY OF THE WARSAW GHETTO REVOLT

On 25.4.68 (27th Nissan) a Memorial Evening to commemorate the 25th anniversary of the Warsaw Ghetto Revolt was arranged at the Melbourne Town Hall by the Victorian Jewish Board of Deputies and the "Kadimah", in association with the Victorian State Zionist Council, Federation of the Landsmanshaftn, former Concentration Camp Inmates, Association of Jewish Ex-Servicemen, Association of Jewish Youth, B'nai B'rith, Orthodox and Liberal Congregations.

Nearly 3000 people were present. The guest-speaker was Professor Samuel Rozanski of Buenos Aires. He and the other speakers, Rabbi Dr. M. Sanger, President of the Vic. Jewish Board of Deputies, Mr. N. Beller, the representative of the youth, Mr. A. Zable paid tribute to the memory of the fighters of the Warsaw Ghetto Revolt and all other areas of resistance and expressed grief at the loss of the six million victims who gave their lives al Kiddush Ha'Shem ve'al Kiddush Ha'Am.

Rev. A. Adler recited the "Al Mole Rachamim" and Kaddish.

In the artistic programme the Mt. Scopus College Choir and the Choir of the Yiddish Schools took part. Miss R. Gettler sang appropriate songs. Miss S. Leobenstein and M. Medownik recited poems. At the piano was Miss Miriam Rochlin.

Many youngsters and children were present.

* * *

On 21.4.68 in the afternoon a Service was held at the Carlton Cemetery to the memory of the six million victims. Rabbi Ch. Gutnick and Messrs. N. Beller and W. Jablonski spoke at the Monument of the Martyrs and Rev. A. Adler recited "El Mole Rachamim" and Kaddish.

* * *

From 21.4.68 to 28.4.68 an Exhibition on Extermination and Resistance was arranged at B'nai B'rith Hall by the Friends of the Katzenelson Museum in Israel, Federation of the Landsmanschaftn, in association with the "Kadimah".

The exhibition consisted of many photos, sent by the Katzenelson Museum, as well as albums and books, related to the Churban period.

A narrative on tape in English and Yiddish explained the exhibits.

Nearly 2000 people saw the exhibition, among them many youngsters and children.

EVENING TO THE MEMORY OF THE FOUR MEMBERS OF THE THEATRE GROUP AND THE "KADIMAH"

On 14.7.68 an evening to the memory of the four active members of the David Herman Theatre Group and the "Kadimah": Messrs. Z. Brustman, B. Rosenberg, I. Rothman and Mrs. Ch. Kotlarz took place.

Messrs. S. Tigel, J. Orbach and J. Sher spoke of the devoted work of all the four deceased members. They pointed out that their aim was to strengthen Jewish life, the Jewish culture and especially the Jewish theatre.

Miss Rachel Holzer recited two poems and Miss Miriam Rochlin played the piano.

CHAIM ROZENBES SHLOSHIM EVENING

On 25.8.68 a Shloshim Evening to the memory of the late Chaim Rozenbes was arranged by the "Kadimah", Jewish Welfare Society and the "Bund".

Messrs. H. Bachrach, S. Burstin, I. Kahan, K. Lipmann spoke of Ch. Rozenbes's various activities in Warsaw, Shanghai and Melbourne. He had taken an active part in Jewish life since his youth. He was very active in "Ort" whose main aim was to teach productive occupations to Jews. In Melbourne he was associated with the Jewish Welfare Society,

"Bund" and the "Kadimah", where he was Vice-President for many years.

He was widely respected for his devotion to communal duties.

Miss Miriam Rochlin played the piano.

DR. A. CYMERMAN SHLOSHIM EVENING

On 1.9.68 a Shloshim Evening to the memory of Dr. A. Cymerman of Sydney took place at Caulfield Centre. The evening was arranged by the "Kadimah", Federation of the Landsmanshaftn, Zionist State Council, Lodzer Centre and the "Landsman".

Messrs. H. Bergner, I. Einhorn, L. Freedman, J. Levitan, M. Roth and J. Sperling spoke of the colourful and versatile personality of the late Dr. Cymerman. They pointed out that although Dr. Cymerman was a Sydney resident, his influence reached far beyond that city. He was a spokesman for the Yiddish speaking Australian Jew of East European origin. He believed that these Jews are the strongest supporters and upholders of Jewish cultural values and urged constantly to unite their forces against assimilation.

An establishment of a fund to publish his many essays and poems was suggested at the evening.

EVENING IN HONOUR OF MR. & MRS. J. KERSH

On 28.9.68 an evening was arranged at the "Zion" Restaurant in honour of Mr. & Mrs. J. Kersh to bid them a farewell to their departure for Israel to settle there. The evening was arranged by the "Kadimah", Federation of the Landsmanshaftn and "The Landsman".

Messrs. H. Bergner, M. Lewin, J. Orbach, Rabbi Dr. I. Rapaport, I. Rubinstein, A. Sokolowicz spoke warmly of J. Kersh's literary activities and bade him and Mrs. Kersh farewell and good luck in Israel.

Mr. Kersh thanked all present and spoke of the continuity of Jewish life, pointing out that new methods should be used which are more suitable to the modern times.

OPENING OF THE NEW "KADIMAH" CENTRE

The official opening of the new "Kadimah" premises on 10.11.68 was attended by nearly 600 people.

In the opening address the President of the "Kadimah" Mr. S. Burstin gave a short appraisal of "Kadimah"s activities during its 57 years of existence and spoke of its tasks in the future.

A letter of greetings by the Israeli Ambassador, Mr. Symcha Pratt was read. Mr. M. Ashkanasy, Q.C., spoke on behalf of the Executive Council of Australian Jewry. He commended the Yiddish speaking Jews for their determination to uphold the great tradition of Jewish culture, literature and knowledge.

The President of the Victorian Jewish Board of Deputies, Mr. N. Beller, stressed the great role which the Yiddish speaking section plays in the life of our community.

Mr. J. Giligich pointed out that the "Kadimah" went a long way since it was established as a library till the present time, when it invites lecturers and artists from overseas and is carrying on many intensified and versatile activities.

Lack of time did not allow the other representatives of many institutions and organisations to address the gathering.

In the artistic programme Miss Betty Melnik gave a piano recital. Rachel Holzer and R. Gawenda presented a scene from the play "A Day in Her Life". Nechama Patkin sang with the "Hatzlilim" group Israeli songs. M. Ceprow and J. Desauer presented E. Steinberg's "The Sword and the Needle". Helen Saniki sang Yiddish and English songs (Miriam Rochlin at the piano). Arthur Turnbull gave a contemporary dance. Rachel Holzer recited two poems. Rose and Dany Kleinman, Sylvia Portek, Rachel Podemski and Shie Tigel gave a number of songs from the "Fiddler on the Roof" (piano: Betty Melnik, Violin: Mr. Melody). Musical arrangement by B. Kaluszyner and inscenisation by S. Tigel. The artistic programme was compered by Jasha Sher. All the artists took part in the programme without any fee.

MENDELE MOICHER SFORIM EVENING

To mark the 50th anniversary of the death of Mendele Moicher Sforim — the "grandfather" of the modern Yiddish and Hebrew literature — an evening was arranged on 8th December, 1968, by the "Kadimah", David Herman Theatre Group, Chaim Rubinstein Cultural Foundation and Friends of the Hebrew University. The proceeds of the evening went

to finance the publication of Mendele's work in Yiddish and Hebrew by the University in Jerusalem.

At the evening Mr. Elijah Honig, Deputy Director of the Department of Information and Organisation of the University in Jerusalem, told the audience about the Yiddish Department at the University which is growing steadily because young people are beginning to realise that without Yiddish they cannot make a thorough study of Jewish history and tradition.

Mr. H. Trevaks, the General Secretary of the Argentinian Kehilot, who was visiting at that time Australia, brought greetings from the Argentinian Jewish community and promised the help of that community for the project of publishing Mendele's work in Yiddish and Hebrew.

Mr. I. Kahan gave an appraisal of Mendele's literary activities and stressed their importance for the development of Yiddish and Hebrew literatures. He also dwelled upon the humanitarian values in many of Mendele's works.

Mr. I. Rubinstein read messages of greetings from Professor Dov Sadan and Chaim Rabin of the Yiddish Department of the Jerusalem University; from His Excellency the Ambassador of Israel to Australia, Mr. Simcha Pratt and from the President of the University in Jerusalem, Mr. Elijah Elath.

The David Herman Theatre Group presented excerpts from Mendele's works "The Small People" and "Benjamin The Third", featuring Shie Tigel, Yasha Sher, Meir Ceprow, Chana Light, Shimon King, Moishe Faintuch and Sholem Szwarc. Miss Betty Melnik was at the piano. Miss Rachel Holzer recited about Mendele and pupils from J. L. Peretz and Sholem Aleichem Schools presented appropriate recitations.

JACOB RYMER MEMORIAL EVENING

An evening to pay tribute to the memory of the late Jacob Rymer was held on 16th February, 1969. The evening was arranged by the "Kadimah", United Israel Appeal, Ch. N. Bialik School and "Habonim" Parents' Committee.

Messrs. S. Burstin, L. Freedman, S. Goldstein, I. Magit, J. Okno and I. Kipen spoke of Jacob Rymer's great contributions to our Community, especially in the field of culture. He was associated with the "Kadimah" since his arrival in

Melbourne over 30 years ago and was President of the Institution for many years. He was also active at the Bialik School for some time and at the "Habonim" Parents' Committee when the "Habonim House" was build. He was Vice-President of the United Israel Appeal and was responsible for the Northern Suburbs appeal function, which was usual very succesful.

The speakers pointed out that Jacob Rymer was a conscientious communal worker, very much devoted to Jewish culture. He contributed a lot to the spiritual life of our Community.

Miss Miriam Rochlin played mourning music at the piano.

THANKS

The Committee wishes to express its thanks and appreciation to: Mr. J. Okno, LL.B. Hon. Solicitor, for his voluntary services rendered to our Institution during the last year, especially in connection with the acquisition of the new premises and sale of the old "Kadimah" buildings; The "Australian Jewish News" and "Yiddishe Neies" for the space allocated for the notices and reports of the "Kadimah"; The Ladies' Auxiliary for the help in arranging the "Kadimah" functions.

REPORT OF THE DAVID HERMAN THEATRE GROUP

There was no major stage-production in the year 1968 due to the transfer of the "Kadimah" to the new locality. The sale of the old "Kadimah"'s properties at Carlton and the shifting to the new premises took a long time and have not allowed the Group to stage new performances.

The Group suffered a great loss in the passing away of its four active members: Z. Brustman, B. Rosenberg, I. Rothman and Mrs. Ch. Kotlarz.

The Group took an active part in the take over of the new premises and organised the artistic programmes at the opening of the new "Kadimah" Centre and at the Mendele Moicher Sforim Evening.

Concerts were given by the Group at the Montefiore Homes and at the Workshop of the Jewish Welfare Society. The Group also took part in many appeal-evenings.

Two gatherings of the Group took place: one with Mr. S. Rozanski of Buenos Aires, the other one was arranged

to bid farewell to the Committee member Mr. S. Hochgelernter and his family prior to their departure for Israel to settle there.

The Group is rehearsing at present a new play which is being produced by Rachel Holzer. The play will be staged as soon as the new stage will be build at the "Kadimah" Theatre. A plan for future activities is being worked out by the Group.

The present Committee of the Group consists of Mrs. T. Ginter, Mrs. R. Levita, Mrs. L. Zuker and Messrs. M. Ceprow, M. Faintuch, H. Gershow, P. Milchman, J. Sher and S. Szwarc.

"KADIMAH" FUNCTIONS IN THE YEAR UNDER REVIEW

- 1) 24.3.68 Lecture by Mr. Samuel Rozanski on "Why is Sholom Aleichem So Popular Now?".
Chairman: Mr. S. Goldstein.
- 2) 31.3.68 Lecture by Mr. Samuel Rozanski on "Israel in the Yiddish Literature and Yiddish Literature in the State of Israel". Chairman: Mr. F. Altman.
- 3) 7.4.68 Lecture by Mr. Samuel Rozanski on "Parents and Children in the Yiddish Literature".
Chairman: Mr. J. Orbach.
- 4) 9.4.68 56th Annual General Meeting.
- 5) 21.4.68 Commemoration Service at the Martyrs' Monument at Carlton Cemetery. Speakers: Rabbi Ch. Gutnick, Mr. W. Jablonski. Chairman: Mr. N. Beller. "El Mole Rachamim" and Kaddish — Rev. A. Adler.
- 6) 21.4.68 Exhibition on Extermination and Resistance at the
— 28.4.68 Hall of B'nai B'rith, arranged by the Friends of the Katzenelson Museum in Israel, Federation of the Landsmanshaftn, in association with the "Kadimah".
- 7) 21.4.68 Lecture by Mr. Samuel Rozanski on "Youth in the Yiddish Literature". Chairman: Mr. L. Freedman.
- 8) 25.4.68 Memorial Evening at the Melbourne Town Hall to commemorate the 25th anniversary of the Warsaw Ghetto Revolt, arranged by the Vic. Jewish Board of Deputies and the "Kadimah", in association with Vic. State Zionist Council, Federation of the Landsmanshaftn, Former Concentration Camp Inmates, Vic. Association of Jewish Ex-Servicemen, B'nai Brith, Orthodox and Liberal Congregations. Speakers: Mr. Samuel Rozanski of Buénos Aires, Rabbi M. Sanger, A. Zable (Youth representative). Chairman: Mr. N. Beller. "In Memoriam" and Kaddish: Rev. A. Adler. Mt. Scopus College Choir, Choir of the Yiddish Schools, Rachel Gettler, S. Leobenstein, M. Medownik. Miriam Rochlin.

- 9) 27.4.68 Lecture by Mr. Samuel Rozanski on "State of Israel and the Jewish World". Speakers to farewell Mr. Rozanski: Messrs. S. Burstin, H. Bergner, L. Freedman, S. Goldstein, I. Kahan.
- 10) 10.5.68 Evening in honor of Messrs. H. Bergner, L. Freedman, J. Kersh on their return from Israel where they took part in the World Conference of Jewish Journalists. Mr. H. Bergner visited also U.S.A., Canada and Europe (including Poland). Chairman: Mr. S. Burstin.
- 11) 9.6.68 United Israel Appeal Evening, arranged together with the Jewish organisations and institutions active in the northern suburbs. Guest-speaker: Major G. Margalit of Israel. Chairman: Mr. J. Rymer.
- 12) 16.6.68 Lecture by Rabbi Dr. I. Rapaport on "Impressions of Israel", illustrated by slides. Chairman: Mr. J. Orbach.
- 13) 7.7.68 Lecture by Mr. B. Winer on "From Roman Dmowski to Gomulka". Chairman: Mr. S. Goldstein.
- 14) 14.7.68 Evening to the memory of four active members of the Theatre Group and the "Kadimah": Z. Brustman, B. Rosenberg, I. Rothman, Mrs. Ch. Kotlarz. Speakers: Messrs. S. Tigel, J. Orbach, J. Sher. Recitations: Rachel Holzer. Piano: Miriam Rochlin.
- 15) 28.7.68 Lecture by Mr. Walter Lippman on "Melbourne Jewry — Failures of a Generation". Chairman: Mr. S. Burstin.
- 16) 11.8.68 Lecture by Mr. J. Orbach on "London—Paris—Berlin—Tel-Aviv". Chairman: Mr. S. Goldstein.
- 17) 25.8.68 Chaim Rozenbes Shloshim Evening, arranged by "Kadimah", Jewish Welfare Society and "Bund" Org. Speakers: Messrs. H. Bachrach, S. Burstin, I. Kahan, K. Lippmann. Piano: — Miss M. Rochlin.
- 18) 1.9.68 Dr. A. Cymerman Shloshim Evening at the Caulfield Centre, arranged by the "Kadimah", Federation of the Landsmanshaftn, Zionist State Council, Lodzer Centre and the "Landsman". Speakers: Messrs. H. Bergner, I. Einhorn, L. Freedman, J. Levitan, M. Roth, J. Sperling. "El Mole Rachamim" and Kaddish — Rev. A. Adler.
- 19) 29.9.68 Farewell Evening to Mr. & Mrs. J. Kersh at the "Zion" Restaurant prior to their departure for Israel to settle there. Evening, arranged by the "Kadimah", Federation of Landsmanshaftn and the "Landsman". Speakers: Rabbi Dr. I. Rapaport, Messrs. H. Bergner, J. Levitan, J. M. Lewin, I. Rubinstein, A. Sokolowicz.
- 20) 10.11.68 Opening of the new "Kadimah" Centre. Speakers: Messrs. M. Ashkkanasy Q.C., S. Burstin, J. Giligich, N. Beller. Artistic programme: Rachel Holzer, R. Gawenda, Rose Kleinman, Betty Melnik, Nehama Patkin, Sylvia Portek, Rachel Podemski, Miriam Rochlin, Helen Saniki, Messrs. M. Ceprow, J. Desauer, D. Kleinman, B. Kaluszyner, Melody, J. Sher, S. Szwarc, S.

- Tigel, A. Turnbull and members of the "Hatzlilim" group.
- 21) 1.12.68 Film "Impossible on Saturday" and "The Life and Work of M. Chagall".
 - 22) 8.12.68 Mendele Moicher Sforim Evening, to mark the 50th anniversary of his death, arranged by the "Kadimah", "Ch. Rubinstein Cultural Foundation" and "Friends of the Hebrew University". Speakers: Messrs. Eliohu Honig (Jerusalem), Hersh Trevaks (Buenos Aires). Lecture by Mr. I. Kahan. Chairman: Mr. J. Orbach. Artistic programme: Rachel Holzer, Chana Light, Betty Melnik. Messrs. M. Ceprow, M. Faintuch, B. Kaluszyner, S. King, J. Sher, S. Szwarc, S. Tigel. Pupils of J. L. Peretz and Sholom Aleichem schools.
 - 23) 15.12.68 Film "Impossible on Saturday" and "The Life and Work of M. Chagall".
 - 24) 22.12.68 Film "The Simhon Family" and "The Life of Haim Soutine".
 - 25) 29.12.68 Film "Yiddle with His Fiddle" and "The Newcomers".
 - 26) 5.1.69 Film "The Simhon Family" and "The Life of Haim Soutine".
 - 27) 12.1.69 Film "Yiddle with His Fiddle" and "The Newcomers".
 - 28) 19.1.69 Film "The Last Chapter" and "Children of Exodus".
 - 29) 26.1.69 Film "Yiddle with His Fiddle" and "The Newcomers".
 - 30) 2.2.69 Film "The Last Chapter" and "Children of Exodus".
 - 31) 9.2.69 Film "Mamele" and "Six Days in June", "20th Independence Day in Reunited Jerusalem".
 - 32) 16.2.69 Jacob Rymer Shloshim Evening, arranged by "Kadimah", United Israel Appeal, Bialik School and Habonim Parents Committee. Speakers: Messrs. S. Burstin, L. Freedman, S. Goldstein, J. Magit, J. Okno, J. Kipen. At the piano: Miriam Rochlin.
 - 33) 23.2.69 Film "Mamele" and "Six Days in June", "20th Independence Day in Reunited Jerusalem".
 - 34) 2.3.69 Film "Dybbuk" and "Festival of Lights".

These functions were attended by 13,250 people.

JEWISH CULTURAL CENTRE AND NATIONAL LIBRARY
" K A D I M A H "

BALANCE SHEET AT 31st AUGUST, 1968

31.8.67	ACCUMULATED FUNDS:	
\$20,696	Balance at 1st September, 1967	\$15,613
5,082	Less Deficiency for Year	2,018
<hr/>		<hr/>
\$15,614		\$13,595
<hr/>		<hr/>

REPRESENTED BY:

CURRENT ASSETS:		
7	Cash in Hand	7
7,218	C.B.A.—War Memorial Building	
	Fund Account	15,939
4,328	C.B.A.—Fixed Deposit	—
461	C.B.A. — Jubilee Book Account	—
<hr/>		<hr/>
12,014		\$15,946
FIXED ASSETS:		
18,040	Land and Buildings—Carlton	18,040
—	Esquire Theatre—Elsternwick	73,000
50	Shares — Brown-Gouge Ltd.	50
3,153	Library Books	2,900
880	Furniture & Fittings	792
11	Film — "Mamele"	9
<hr/>		<hr/>
\$34,148	TOTAL ASSETS	\$110,737
CURRENT LIABILITIES:		
3,306	C.B.A.—Current Account	26,638
2,145	Sundry Creditors	2,738
4,120	Mortgages on Carlton	
	Property	1,870
—	Owing to Vendor of	
	Esquire Theatre	48,666
<hr/>		<hr/>
\$9,571		79,912
DEFERRED LIABILITIES:		
Trust Funds—		
7,218	War Memorial	
	Building Fund	15,939
461	Jubilee Book Fund	—
1,284	Deposits on Library	
	Books	1,291
<hr/>		<hr/>
\$8,963		17,230
<hr/>		<hr/>
\$18,534	TOTAL LIABILITIES	\$97,142
<hr/>		<hr/>
\$15,614	EXCESS OF ASSETS OVER LIABILITIES	\$13,595
<hr/>		<hr/>

JEWISH CULTURAL CENTRE AND NATIONAL LIBRARY

“ K A D I M A H ”

INCOME AND EXPENDITURE STATEMENT FOR YEAR

ENDED 31st AUGUST, 1968

1966/1967 INCOME FOR YEAR:

\$2,570	Members' Subscriptions and Donations	2,921	
245	Surplus on Socials and Functions	2,864	
88	Rent	404	
190	Interest Received	76	
616	Hire of Hall	511	
14	Dividend — Brown-Gouge	16	
40	Library Readers' Fees	34	
—	Sale of Almanac	112	
			<hr/>
\$3,763			\$6,938

LESS EXPENDITURE:

\$4,295	Salaries	3,573	
453	Electricity and Gas	405	
1,297	Advertising and Printing	1,814	
320	Interest Paid	251	
462	Hall Expenditure	79	
419	Insurance	440	
46	Commission	74	
123	Telephone	156	
184	Postage and Fares	110	
260	Rates and Taxes	247	
50	Audit Fees	50	
325	Affiliation Fees	450	
5	Bank Charges	37	
165	Secretarial and Administration Expenses	70	
—	Subsidies	95	
—	Travelling Expenses re Promotion	699	
	Depreciation—		
341	Library Books	316	
97	Furniture & Fittings	88	
3	Film — “Mamele”	2	406
			<hr/>
\$8,845			\$8,956
			<hr/>
\$5,082	NET DEFICIENCY FOR PERIOD		\$2,018
			<hr/>

JEWISH CULTURAL CENTRE AND NATIONAL LIBRARY
"KADIMAH"

DETAILS OF MOVEMENTS IN WAR MEMORIAL
BUILDING FUND FOR YEAR ENDED 31st AUGUST, 1968

Balance at 1.9.1967	\$7,218	
Plus Income:		
Donations	\$8,585	
Bank Interest	171	8,756
		\$15,974
Less Expenditure		36
		\$15,938
BALANCE AT 31st AUGUST, 1968		\$15,938

AUDITOR'S REPORT

To Members of
The Jewish Cultural Centre and National Library "Kadimah"
9 Gordon Street, Elsternwick, 3185.

Ladies and Gentlemen,

In my opinion the accompanying Balance Sheet and Income and Expenditure Statement are properly drawn up in accordance with the provisions of the Companies Act 1961 and so as to give a true and fair view of the state of the Company's affairs at 31st August, 1968, and of its results for the year then ended and the accounting and other records of the Company examined by us are properly kept in accordance with the provisions of that Act.

LIONEL STONE, F.A.S.A.
Licenced Company Auditor

Melbourne, 4th December, 1968.

O B I T U A R Y

IT IS WITH DEEP REGRET AND SORROW THAT WE RECORD THE LOSS OF THE FOLLOWING MEMBERS:

- D. ALTSHUL, pioneer of the Yiddish press in Australia, publisher of the first Yiddish weekly in Melbourne.
- Z. BRUSTMAN, active member of the David Herman Theatre Group.
- F. BURSZTYN, Mrs.
- N. DUNN
- S. GLIKSMAN, Mrs.
- B. GREEN, Mrs.
- S. GWIRCMAN
- M. HIRSZ
- M. KARP
- Ch. KOTLARZ, Mrs., active member of the David Herman Theatre Group and Ladies' Auxiliary of the "Kadimah".
- S. LAPIN, Mrs.
- T. LAPIN
- P. LEDERMAN
- S. MARGOLIS
- P. POTASZNIK
- B. ROSENBERG, one of the founders of the David Herman Theatre Group, its former Chairman and active member for many years.
- I. ROTHMAN, former Chairman of the David Herman Theatre Group and active member for many years.
- Ch. ROZENBES, noted cultural and communal worker, former Vice-President of the "Kadimah".
- S. RYCHTER, Mrs.
- J. RYMER, noted cultural and communal worker, former President of the "Kadimah".
- J. SHAINFELD
- J. SPERLING, cultural and communal worker, journalist, former Chairman of the Cultural Sub-Committee of the "Kadimah".
- S. WOLFE.

געשטארבענע:

מיט טיפן צער און טרויער פארצייכענען מיר דעם טויט פון די פאלגנדע "קדימה" מיטגלידער אין דעם באַריכט־יאָר:

אַלטשול דוד ע"ה

פיאַנער פון ייד. פרעסע אין אויסטראַליע. אַרויס־געבער פון דער ערשטער יידישער וואַכנצייטונג.

בורשטיין פריידע ע"ה

ברוסטמאַן זיגמונט ע"ה

לאַנגיאַריקער אַקטיווער מיטגליד פון טעאַטער־קרייז.

גווירצמאַן שבתאי ע"ה

גליקסמאַן שיינע ע"ה

גריין בערטאַ ע"ה

דאַן נחום ע"ה

הינש משה ע"ה

ווילף שלמה ע"ה

זאַשין טישל ע"ה

זאַשין שרה ע"ה

זינדערמאַן טישל ע"ה

מאַרגעליס שמואל ע"ה

פאַטאַזשניק פנחס ע"ה

קאַרפ משה ע"ה

קאַטלאַזש חנה ע"ה

אַקטיווע מיטגלידערין פון טעאַטער־קרייז און

פון דער פרויען־גרופע ביי דער "קדימה".

ראָזענבערג בערל ע"ה

איינער פון די גרינדער און געוו. פאַרויצער

פון טעאַטער־קרייז.

ראָטמאַן ישראל ע"ה

געוו. פאַרויצער און אַקטיווער מיטגליד פון

טעאַטער־קרייז.

ראָזענבעים חיים ע"ה

אַקטיווער קולטור־געזעלשאַפטלעכער טוער,

געוו. וויצע־פרעזידענט פון דער "קדימה".

ריימער יעקב ע"ה

אַקטיווער קולטור־געזעלשאַפטלעכער טוער,

געוו. פרעזידענט פון דער "קדימה".

ריכטער שרה־ביילע ע"ה

שיינפֿעלד יעקב ע"ה

שפּערלינג יוסף ע"ה

קולטור־געזעלשאַפטלעכער טוער, פובליציסט, געוו.

פאַרויצער פון דער קולטור־קאָמיסיע פון "קדימה".

כבוד זייער אַנדענק!

- 21) 1.12.68 פילם „אוממעגלעך אום שבת“ און „דאָס לעבן פון מ. שאַ-גאַל“.
- 22) 8.12.68 פייערלעכער מענדעלע מוכר ספרים-אַוונט (צו זיין 50-טער יאַרצייט), איינגעאַרדנט צוזאַמען מיט דער חיים רובינשטיין-קולטור-פונדאַציע און פריינד פון העברעאישן אוניווערזיטעט. באַגריסער: אליהו האַניג (ירושלים), הערש טריוואַקס (בוע-נאַס אירעס), רעפּעראַט: י. קאַהאַן. י. רובינשטיין לייענט באַגריסונגען פון אויסלאַנד. פאַרזיצער — י. אַרבאַך. אין אַרטיסטישן טייל: רחל האַלצער, שיע טיגעל, חנה לייט, משה פיינטוך, שמעון קינג, מאיר צעפּראָוו, שלום שוואַרץ, יאַשאַ שער; מוזיקאַלישע באַאַרבעטונג: ב. קאַלושינער; פּיאַנאָ — בעטי מעלניק; שילער פון י. ל. פּרץ און שלום עליכם-שולן.
- 23) 15.12.68 פילם „אוממעגלעך אום שבת“ און „דאָס לעבן פון מ. שאַ-גאַל“.
- 24) 22.12.68 פילם „די משפּחה שמחון“ און „דאָס לעבן פון חיים סוטען“.
- 25) 29.12.68 פילם „יידל מיטן פּידל“ און „נייע עולים“.
- 26) 5.1.69 פילם „משפּחה שמחון“ און „דאָס לעבן פון חיים סוטען“.
- 27) 12.1.69 פילם „יידל מיטן פּידל“ און „נייע עולים“.
- 28) 19.1.69 פילם „דאָס לעצטע קאַפּיטל“ און „די קינדער פון עקזאָדוס“.
- 29) 26.1.69 פילם „יידל מיטן פּידל“ און „נייע עולים“.
- 30) 2.2.69 פילם „דאָס לעצטע קאַפּיטל“ און „די קינדער פון עקזאָדוס“.
- 31) 9.2.69 פילם „מאַמעלע“ און „זעקס טעג אין יוני“, 20-טער יום-העצמאות אין פאַראייניקטער ירושלים“.
- 32) 16.2.69 אַוונט צום אַנדענק פון יעקב ריימער ע”ה, איינגעאַרדנט צו-זאַמען מיטן פאַראייניקטן ישראל-אַפּיל, ח. ג. ביאַליק-שול און „הבונים“-עלטערן-קאַמיטעט. רעדנער: י. אַקנאָ, ס. בור-שטין, ש. גאַלדשטיין, י. מאַגיט, י. קיפּען און ל. פּרידמאַן. ביים פּיאַנאָ — מרים ראַכלין.
- 33) 23.2.69 פילם „מאַמעלע“ און „זעקס טעג אין יוני“, 20-טער יום-העצמאות אין פאַראייניקטער ירושלים“.
- 34) 2.3.69 פילם „דיבוק“ און „דער יום-טוב פון די ליכטלעך“.

די אונטערנעמונגען זענען באַזוכט געוואָרן פון 13.250 פּערזאָנען.

- 9.6.68 (11) אָוונט געווידמעט דעם פֿאַראַיניקטן ישראָל־אַפֿיל, אינגע־
אַרדנט צוזאַמען מיט די אַרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס,
וואָס זענען טעטיק אין די צפֿון־פֿאַרשטעט. גאַסט־רעדנער:
מאַיאָר ג. מרגלית. פֿאַרזיצער — י. ריימער.
- 16.6.68 (12) איינדרוקן פֿון אַ באַזוך אין ישראָל, איבערגעגעבן דורך הרב
ד"ר י. ראַפֿאַרט, אילוסטרירט מיט ליכט־בילדער. פֿאַר־
זיצער — י. אַרבאַך.
- 7.7.68 (13) רעפֿעראַט פֿון ב. ווינער א.ד.ט. „פֿון ראַמאַן דמאַוסקי ביז
גאַמולקאַ“. פֿאַרזיצער — ש. גאַלדשטיין.
- 14.7.68 (14) טרויער־אָוונט נאָך פֿיר מיטגלידער פֿון „קדימה“ און דוד
הערמאַן טעאַטער־קרייז: זיגמונט ברוסטמאַן ע"ה, בערל ראַ־
זענבערג ע"ה, ישראָל ראַטמאַן ע"ה, חנה קאַטלאַוש ע"ה.
רעדנער: י. אַרבאַך, ש. טיגעל, י. שער. רעציטאַציעס: רחל
האַלצער. פֿיאַנאַ: מרים ראַכלין.
- 28.7.68 (15) רעפֿעראַט פֿון וואַלטער ליפּמאַן א.ד.ט. „מעלבורנער יידישער
ישוב — דורכפֿאַלן פֿון אַ דור“. פֿאַרזיצער — ס. בורשטיין.
- 11.8.68 (16) רעפֿעראַט פֿון י. אַרבאַך א.ד.ט. „לאַנדאַן—פֿאַריז—בערלין—
תל־אַביב“. פֿאַרזיצער — ש. גאַלדשטיין.
- 25.8.68 (17) שלויש־אָוונט נאָך חיים ראָזענבעס ע"ה, אינגעאַרדנט צו־
זאַמען מיטן יידישן הילפֿס־פֿאַנד און „בונד“. רעדנער: ה.
באַכראַך, ס. בורשטיין, י. קאַהאַן, קורט ליפּמאַן. פֿיאַנאַ —
מרים ראַכלין.
- 1.9.68 (18) שלויש־אָוונט נאָך ד"ר א. צימערמאַן ע"ה אין קאָלפּילדער
צענטער, אינגעאַרדנט צוזאַמען מיטן פעדעראַלן ראַט פֿון
פוילישע יידן, פעדעראַציע פֿון די לאַנדסמאַנשאַפֿטן, ציוניס־
טישן ראַט, לאַדזשער צענטער און „לאַנדסמאַן“. רעדנער:
י. איינהאַרן, ה. בערגנער, י. לעוויטאַן, מ. ראַט, ל. פֿרידמאַן,
י. שפּערלינג. „אַל מלאַ רחמים“ און קדיש — חזן א. אַדלער.
- 29.9.68 (19) געזעגענונגס־אָוונט פֿאַר י. קערש און פֿרוי צו זייער אַפּפֿאַר
קיין ישראָל זיך דאַרט צו באַזעצן, אינגעאַרדנט אין „ציון־
רעסטאָראַן, צוזאַמען מיטן ראַט פֿון פּוילישע יידן, פעדעראַ־
ציע פֿון די לאַנדסמאַנשאַפֿטן און „לאַנדסמאַן“. רעדנער: י.
אַרבאַך, ה. בערגנער, י. לעוויטאַן, י. מ. לעווין, הרב ד"ר י.
ראַפֿאַרט, י. רובינשטיין, א. סאַקאַלאַוויטש.
- 10.11.68 (20) פייערלעכע דערעפענונג פֿון דער נייער „קדימה־חיים. רעד־
נער: ס. בורשטיין, מ. אשכנזי, נ. בעלער, י. גיליגיש. אין
אַרטיסטישן טייל: רחל האַלצער, בעטי מעלניק, נחמה פֿאַט־
קין, רבקה גאַווענדאַ, העלען סאַניקי, אַרטור טערנבול, שיע
טיגעל, מאיר צעפֿראַוו, י. דעטאַוער, ראַוו און דעני קליינמאַן,
סילוויאַ פֿאַרטעק, רחל פֿאַדעמסקי, יאַשאַ שער, ב קאַלושינער,
מרים ראַכלין, שלום שוואַרץ און מיטגלידער פֿון „הצלילים־
געזאַנג־גרופּע.

צ. גערשאָוו, ר. לעוויטאָ, פ. מילכמאַן, מ. פיינטוך, מ. צעפראָוו, ל. צוקער,
 ש. שוואַרץ און י. שער.

„קדימה“ אונטערנעמונגען אין משך פון באַריכטיאָר

24.3.68	(1)	רעפעראַט פון שמואל ראָזשאַנסקי א.ד.ט. „פאַרוואָס איז שלום עליכם אַריין אין דער מאָדע?“ פאַרויצער — ש. גאַלדשטיין.
31.3.68	(2)	רעפעראַט פון שמואל ראָזשאַנסקי א.ד.ט. „אַרץ ישראל אין דער יידישער ליטעראַטור און יידישע ליטעראַטור אין מדינת ישראל.“ פאַרויצער — פ. אַלטמאַן.
7.4.68	(3)	רעפעראַט פון שמואל ראָזשאַנסקי א.ד.ט. „עלטערן און קינדער אין דער יידישער ליטעראַטור.“ פאַרויצער — י. אַרבאַך.
9.4.68	(4)	טע יערלעכע „קדימה“ פאַרוואַמלונג.
21.4.68	(5)	הזכרה ביים מצבה־מאָנמענט צום אַנדענק פון די זעקס מיילאָן קדושים אויפן קאַרטאַגנער בית־עולם. רעדנער: הרב חיים גוטניק, נ. בעלער, וו. יאַבלאָנסקי. „אַל מלא רחמים“ און קדיש — חזן א. אַדלער.
21.4.68	(6)	רעפעראַט פון שמואל ראָזשאַנסקי א.ד.ט. „יונגע אין דער יידישער ליטעראַטור.“ פאַרויצער — ל. פרידמאַן.
21.4.68 — 28.4.68	(7)	אויסשטעלונג פון חורבן און ווידערשטאַנד, צוגעגרייט דורך דער געזעלשאַפט „פריינד פון יצחק קאַצענעלסאָן מוזעאום אין ישראל“ ביים פעדעראַלן ראַט פון פוילישע יידן און פע־דעראַציע פון די לאַנדסמאַנשאַפטן מיט דער הילף פון „קדימה“ אין לאַקאַל פון בני־ברית.
25.4.68	(8)	פייערלעכע אַקאַדעמיע צום 25־טן יאַרטאַג פון וואַרשעווער געטאָ־אויפשטאַנד, איינגעאַרדנט אין מעלבורנער טאָון־האַל דורך דעם „באַאַרד אָף דעפּוטיס“ און דער „קדימה“ צוואַ־מען מיט דעם ציוניסטישן ראַט. פעדעראַציע פון די לאַנדס־מאַנשאַפטן, קאַצעטלער־פאַרבאַנד, פאַרבאַנד פון געווי. יידי־שע זעלנער, יידישער יוגנט־ראַט, בני־ברית, אַרטאָדאָקסישע און ליבעראַלע שולן. רעדנער: שמואל ראָזשאַנסקי פון בויע־נאַס אירעס, ראַביי מ. זענגער, א. זייבל (יוגנט־רעדנער). „אַל מלא רחמים“ און קדיש — חזן א. אַדלער. פאַרויצער — נ. בעלער. אין אַרטיסטישן טייל: כאַר פון הר הצופים־שול, כאַר פון י. ל. פּרץ און שלום־עליכם־שולן, רחל געטלער, ש. לעבענשטיין, מ. מעדאַוויק, מרים ראַכלין.
27.4.68	(9)	רעפעראַט פון שמואל ראָזשאַנסקי א.ד.ט. „מדינת ישראל און די יידישע וועלט.“ עס געזעגענען ש. ראָזשאַנסקי; ס. בור־שטיין, ה. בערגנער, ש. גאַלדשטיין, י. קאהאַן, ל. פרידמאַן.
10.5.68	(10)	אַונט לכבוד ה. בערגנער, ל. פרידמאַן און י. קערש צו זייער קומען פון אַ באַזוך אין ישראל, וווּ זיי האָבן אַנטיילגענומען אין וועלט־צוזאַמענטרעף פון יידישע זשורנאַליסטן. ה. בערגנער האָט אויך באַזוכט פאַר. שטאַטן, קאַנאַדע און אייראָפע. אַריינגערעכנט פוילן. פאַרויצער — ס. בורשטיין.

לעבן. ער האָט געהאַט אַ גרויסן חלק אין הויבן דעם גייסטיקן ניוואַ פון אונז־
דזער ישוב. דער אַוונט האָט זיך פאַרענדיקט מיט טרויער־מוזיק, געשפילט דורך
מרים ראַכלין.

דאַנק־אויסדרוקן

דער קאָמיטעט דריקט אויס אַ האַרציקן דאַנק און אַנערקענונג דעם
פריינד י. אַקנאָ, ל.ל.ב. — ערן־אדוואָקאַט פון דער „קדימה“ — פאַר זיין
פרייוויליקער און איבערגעגעבענער אַרבעט ביים דערליידיקן די יורדישע
ענינים פון דער אינסטיטוציע. באַזונדערס ביים דורכפירן די קניה פון דעם
„עסקווייער־טעאַטער און ביים פאַרקויפן די אַלטע געביידעס פון דער
„קדימה“; די „ידישע נייעס“ און „דזשואיש ניוס“ פאַר אַפגעבן פלאַץ פאַר
די נאַטיצן און באַריכטן פון דער „קדימה“; דער פרויען־גרופע ביי דער
„קדימה“ פאַר אַפגעבן צייט און מי אויף איינצואַרדענען און פאַרשענערן די
„קדימה“־אונטערנעמונגען.

באַריכט פון דוד הערמאַן טעאַטער

דאָס יאָר 1968 איז אדורך אָן אַ גרעסערער טעאַטער־אויפפירונג. די
סיבה דערפון איז געווען די אַלגעמיינע לאַגע. „זיין דער „קדימה“. דאָס פאַר־
קויפן די אַלטע געביידע און דאָס איבערציען זיך אויף דעם נייעם אַרט האָט
גענומען אַ לענגערע צייט און האָט נישט דערלויבט דעם קרייז אויפצופירן
אַ נייע פאַרשטעלונג.

אַ גרויסער קלאַפ פאַר דעם טעאַטער־קאלעקטיוו איז געווען דער טויט
פון די פיר אַקטיווסטע מיטגלידער: זיגמונט ברוסטמאַן, חנהטשע קאַטלאַזש,
בערל ראַזענבערג און ישראל ראַטמאַן.

דער טעאַטער־קרייז האָט זיך אַקטיוו באַטייליקט ביים איבערנעמען
דעם נייעם „קדימה“־צענטער און דורכגעפירט די אַרטיסטישע פראַגראַמען
אויפן פייערלעכן דערעפענונג־אַוונט און אויף דער מענדעלע מוכר ספרים־
אַקאַדעמיע.

עס זענען געגעבן געוואָרן קאַנצערטן פאַר די איינוווינער פון מאַנטע־
פיאַרע־היים און אין די אַרבעט־וואַרשטאַטן ביים הילפס־פאַנד. דער קרייז
האָט אויך אַנטיילגענומען אין אַ גאַנצע ריי אפּיל־אַוונטן.

עס זענען דורכגעפירט געוואָרן צוויי פאַמיליע־אַוונטן; אַ באַגעגעניש
מיטן שרייבער ש. ראַזשאַנסקי און אַ געזעגענונגס־אַוונט מיטן קאָמיטעט־
מיטגליד שמואל האַכגעלערנטער און זיין משפּחה צו זייער אַוועקפאַרן קיין
ישראל זיך דאָרט צו באַזעצן.

איצט אַרבעט דער טעאַטער־קרייז איבער אַ נייער אויפפירונג אונטער
דער רעזשי און אַנטייל פון רחל האַלצער. די פאַרשטעלונג וועט געגעבן ווערן
אַזוי גיך ווי די נייע בינע וועט אויסגעבויט ווערן. עס ווערן אויך אויסגע־
אַרבעט פלענער פון אַ פאַרשטאַרקטער און פאַרצווייגטער טעטיקייט.

דער קאָמיטעט פון קרייז באַשטייט פון די פאַלגנדע חברים: ט. גינטער,

אליהו האניג, דער וויצע־דירעקטאר פון ארגאניזאציע און אינפֿארמאציע־דעפארטאמענט פון ירושלימער אוניווערזיטעט, האָט דערציילט וועגן דער טעטיקייט פון דער יידיש־אָפּטיילונג אין דעם ירושלימער אוניווערזיטעט און וועגן דעם פראיעקט אַרויסצוגעבן דאָס גרויסע ליטעראַריש־פאַרשעריש ווערק — 12 בענדער פון מענדעלע מוכר ספרים.

דער גענעראַל־סעקרעטאַר פון ועד הקהילות אין אַרגענטינע, הערש טריוואַקס, וואָס איז געווען דאָן צו גאַסט אין מעלבורן, האָט באַגריסט די פּיערונג אין נאָמען פון דעם אַרגענטינער ישוב און האָט צוגעזאָגט די שטיצע פון אַרגענטינער ישוב פאַר דעם פּראַיעקט.

יצחק קאהאַן האָט געהאַלטן אַן אויספירלעכן רעפּעראַט וועגן מענדעלען און אַנגעוויזן אויף זיינע גרויסע פּאַרדינסטן פאַר דער אַנטוויקלונג פון דער יידישער און העברעאישער שפּראַך און ליטעראַטור און אויף די הומאַניטאַרע ווערטן אין מענדעלעס שאַפונגען.

י. רובינשטיין האָט געלייענט באַגריסונגען פון דעם פרעזידענט פון העב־רעאישן אוניווערזיטעט אליהו אילת, פּראָפ. ח. ראבין אין נאָמען פון דער יידיש־וויסנשאַפּטלעכער אַקאַדעמיע אין ירושלים, פּראָפ. דב סדן און פון ישראל־אַמבאַסאַדאַר אין אויסטראַליע, שמחה פּרת.

אין דעם אַרטיסטישן טייל האָט די קינסטלערין רחל האַלצער רעציטירט ה. ליוויקס פּאָעמע „מענדעלע פאַרט קיין קאַבצאַנסק און פאַרבלאַג־דזשעט אין וואַלד“, שיע טיגעל, חנה לייט, משה פיינטוך, שמעון קינג, מאיר צעפּראָוו, יאַשאַ שער און שלום שוואַרץ האָבן געגעבן צוויי פּראַגמענטן פון „די קליינע מענטשעלעך“ און „מסיעות בנימין השלישי“, איינגעשטעלט דורך שיע טיגעל און אין מוזיקאַלישער באַאַרבעטונג פון ברוך קאַלושינער. פּיאַנאָ־אַקאָמפּאַנימענט פון בעטי מעלניק. שילער פון י. ל. פּרץ־און שלום עליכם־שולן האָבן רעציטירט אייניקע פּאָעמעס וועגן מענדעלען.

אַנדענק־אַוונט נאָך יעקב ריימער ע"ה

דעם 16־טן פעברואַר 1969 איז פאַרגעקומען אַן אַנדענק־אַוונט נאָך יעקב ריימער ע"ה. דער אַוונט איז איינגעאָרדנט געוואָרן דורך דער „קדימה“, ח. נ. ביאַליק־שול, פּאַראַייניקטן ישראל־אַפּיל און „הבונים־עלטערן־קאָמיטעט“.

די פּריינד י. אַקנאָ, ס. בורשטיין, ש. גאַלדשטיין, י. מאַגיס, י. קיפּען און ל. פּרידמאַן האָבן גערעדט וועגן דעם נפּטר און אונטערגעשטראַכן זיינע גרויסע פּאַרדינסטן פאַרן היגן יידישן לעבן, באַזונדערס אויפן קולטור־געביט. ער איז געווען פאַרבונדן מיט דער „קדימה“ זינט זיין קומען קיין מעלבורן מיט עטלעכע און דרייסיק יאָר צוריק און לאַנגע יאָרן געווען פרעזידענט פון דער אינסטיטוציע. ער איז אויך געווען טעטיק אַ צייט אין דער ח.נ. ביאַליק־שול און אין „הבונים־עלטערן־קאָמיטעט ווען עס איז געבויט געוואָרן דאָס „הבונים־הויז“. ער איז געווען וויצע־פרעזידענט אין דעם ישראל־אַפּיל־די־רעקטאָראַט און איז געווען פאַראַטוואַרטלעך פאַר די אפּילן אין די צפּונדיקע פאַרשטעט, וואָס פּלעגן דורכגיין מיט גרויס דערפאַלג.

די רעדנער האָבן אַנגעוויזן, אַז יעקב ריימער איז געווען אַן איבער־געגעבענער טוער, אַריינגעטאַן אין יידישער קולטור־אַרבעט מיט לייב און

אין נאָמען פון די פּאַלקסטימלעכע יידן האָט באַגריסט י. גילגייטש. ער האָט אָנגעוויזן אויף דעם באַרג־אָרויף פון דער "קדימה" פון אַ באַשיידענעם אָנהויב פון אַ ביבליאָטעק ביז צו אַ פאַרצווייגטער טעטיקייט, וואָס נעמט אַרום רעפּעראַטן פון אויסלעבנדישע לעקטאָרן, געסט־אַרטיסטן פון אויסלאַנד א.א.וו. אַלע באַגריסער האָבן אויסגעדריקט די האַפענונג, אַז אין דער נייער געביידע וועט די "קדימה" קענען אויסברייטערן איר טעטיקייט און האָבן געוונטשן איר דערפאַלג. צום אַוונט זענען געלאָדן געוואָרן פאַרשטייער פון צענדליקער אַרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס, אָבער די צייט האָט נישט דערלויבט צו געבן אַלעמען אַ וואָרט.

אין דעם אַרטיסטישן פּראַגראַם האָט בעטי מעלניק געשפּילט אויף דער פּיאַנאָ אַ בינטל יידישע מעלאָדיעס. רחל האַלצער און רבקה גאווענדאָ האָבן געגעבן אַ פּראַגמענט פון דער פּיעסע "אַ טאָג אין איר לעבן". נחמה פּאַסקין האָט געזונגען מיט צוויי מיטגלידער פון "הצילים" ישראל־לידער. מ. צעפּראָוו און י. דעסאַוער האָבן אינסצעניזירט א. שטיינבאַרגס משל "שפיז און נאָדל". העלען סאַניקי האָט געזונגען יידישע און ענגלישע לידער ביים אַקאַמפּאַנימענט פון מרים ראָכלין. אַרטור טערנבול האָט אויסגעפירט אַ טאַנץ א"נ "מחשבה". די קינסטלערין רחל האַלצער האָט רעציטירט. ראָזע און דעני קליינמאַן, סילוויאַ פּאַרטעק, רחל פּאַדעמסקי און שיע טיגעל האָבן געזונגען לידער פון דעם "פּידלער אויפן דאָך" אין דער מוזיקאַלישער באַאַרבעטונג פון ב. קאַלושינער און אינסצעניזאַציע פון שיע טיגעל. אין דער אינסצעניזאַציע האָט אויך אַנטיילגענומען שלום שוואַרץ. אַקאַמפּאַנירט האָבן בעטי מעלניק אויף דער פּיאַנאָ און מר. מעלאָדי אויפן פּידל. יאַשאַ שער האָט אָנגעפירט מיט דעם אַרטיסטישן טייל פון דעם אַוונט.

די אַרטיסטן זענען אַרויסגעטראָטן אַן אַן אַפּאַל. דאָס איז געווען זייער ביישטייער פאַר דער "קדימה".

די פּיערלעכע דערעפענונג, דער פאַרשידנאַרטיקער און רייכער אַר־טיסטישער פּראַגראַם און די יום־טובדיקע שטימונג האָבן שטאַרק באַאיינ־דרוקט די פּאַרזאַמלע.

פּיערלעכער מענדעלע מוכר ספרים־אַוונט

אַ גרויסער עולם איז געקומען דעם 8טן דעצעמבער 1968 אויף דעם פּיערלעכן אַוונט אַפּצוצייכענען די 50־טע יאַרצייט נאָך דעם "זיידע" פון דער יידישער ליטעראַטור — מענדעלע מוכר ספרים.

דער אַוונט איז איינגעאַרדנט געוואָרן דורך דער "קדימה", דוד הערמאַן טעאַטער־קרייז צוזאַמען מיט דער "היים רובינשטיין קולטור־פּונדאַציע" און פּריינד פון העברעאישן אוניווערזיטעט. די ריינע הכנסה פון דעם אַוונט איז באַשטימט געוואָרן אויף צו העלפן אַרויסצוגעבן מענדעלעס ווערק אין יידיש און העברעאיש דורך דעם העברעאישן אוניווערזיטעט אין ירושלים.

דעם אַוונט האָט געעפנט דער פּאַרזיצער פון דער קולטור־קאָמיסיע פון דער "קדימה", י. יאַרבאַך אַנווייזנדיק, אַז דער ווונדערבאַרער שייך פון מענ־דעלע מוכר ספרים גייסט לייכט נאָך היינט און אויסדריקנדיק די האַפענונג, אַז ער וועט נאָך לייכטן אין משך פון פיל דורות.

עס איז פאָרגעלייגט געוואָרן צו שאַפן אַ פּאַנד אויף אַרויסצוגעבן און אַפּקלייב פון זיינע פּילצאַליקע עסייען און נישט־פּאַרעפּנטלעכטע קריטישע אַפּהאַנדלונגען וועגן ליטעראַטור, בינע־קונסט און מאַלעריי, ווי אויך אַ צאַל לידער.

געזעגענונגס־אַוונט פאַר י. קערש און פרוי

דעם 28־טן סעפטעמבער 1968 איז אין „ציון“־רעסטאָראַן פּאַרגעקומען אַ געזעגענונגס־אַוונט לכבוד יהודה קערש און זיין פרוי צו זייער אַפּפּאַר קיין ישראל זיך דאָרט צו באַזעצן. דער אַוונט איז איינגעאָרדנט געוואָרן דורך דער „קדימה“, פּעדעראַציע פון די לאַנדסמאַנשאַפּטן און רעדאַקציע פון „לאַנדסמאַן“.

די פּריינד י. אַרבאַך, ה. בערגנער, י. מ. לעווין, הרב ד״ר י. ראַפּאַפּאַרט, י. רובינשטיין און א. סאַקאַלאָוויטש האָבן געזעגנט די אַפּפּאַרנדיקע פּריינד און געווננטשן זיי הצלחה אין זייער ווייטערדיקן לעבן אין מדינת ישראל. זיי האָבן אַנגעוויזן, אז י. קערש וועט פּעלן דעם היגן יידישן ישוב אַלס פּרעלע־גענט און שרייבער און אַקטיווער מיטאַרבעטער פון „לאַנדסמאַן“.

י. קערש האָט געדאַנקט די אינסטיטוציעס, וואָס האָבן איינגעאָרדנט דעם אַוונט און די פּריינד, וואָס האָבן אים געזעגנט. נאָך דעם האָט ער געהאַלטן אַ רעפּעראַט וועגן דער ראַל און באַדייטונג פון קאַמף פאַרן המשך און קיום פון יידישן פּאַלק, אין וועלכן ער האָט אַנגעוויזן אויף דער נויטווענדיקייט פון אַנווענדן נייע מעטאָדן, צוגעפּאַסט צו די מאַדערנע צייטן.

פּייערלעכע דערעפּענונג פון דער נייער „קדימה“־היים

ביי אַ פּול־געפּאַקטן זאַל איז דעם 10־טן נאָוועמבער 1968 פּאַרגעקומען די פּייערלעכע דערעפּענונג פון דער נייער „קדימה“־היים. צענדליקער מענטשן האָבן נישט געקאַנט אַריינגיין אין זאַל צוליב פּעלן פון פּלעצער. דער יום־טובדיק געשטימטער עולם האָט אויסגעפּילט דעם שיינעם זאַל, פּאַיע און רעסטאָראַן פון דעם געוויינלעך. „עסקווייער“־טעאַטער, געמאַכט אַ „לחיים“ און זיך געווננטשן מזל־טוב צום איבערגיין אין דער נייער געביידע. אין זיין דערעפּענונג־רעדע האָט דער פּרעזידענט פון „קדימה“ ס. בור־שטיין אַנגעוויזן אויף דעם וועג, וואָס די אינסטיטוציע האָט דורכגעמאַכט אין משך פון אירע 57 יאָר עקזיסטענץ, גערעדט וועגן אירע אויפטוען אויף פּאַר־שידענע געביטן פון היגן יידישן לעבן און זיך אַפּגעשטעלט אויף אירע אויפ־גאַבעס אין דער צוקונפט.

עס איז געלייענט געוואָרן אַ באַגריסונגס־בריוו פון דעם ישראל־אַמבאַ־סאַדאַר אין אויסטראַליע.

אין נאָמען פון ראַט פון אויסטראַלישן יידנטום האָט באַגריסט מ. אשכנזי קיו.סי. ער האָט אויסגעדריקט זיין באַוונדערונג פאַר די יידיש־רעדנדיקע יידן, וואָס ווייזן אַרויס אַ שטאַרקן ווילן אויפצוהאַלטן אונדזער ירושה. דער פּרעזידענט פון „באַאַרד אַף דעפּיוטיס“ נ. בעלער האָט באַגריסט אין נאָמען פון „באַאַרד“ און האָט אונטערגעשטראַכן די גרויסע ראַל וואָס דער יידיש־רעדנדיקער סעקטאַר שפּילט אין היגן יידישן לעבן.

שלושים־אָוונט נאָך היים ראָזענבעס ע"ה

א גרויסער עולם איז געקומען דעם 25־טן אויגוסט 1968 צו דעם שלושים־אָוונט נאָך היים ראָזענבעס ע"ה, איינגעאָרדנט דורך דער "קדימה", יידישן הילפס־פאָנד און דער בונדישער אָרגאַניזאַציע.

די פריינד ס בורשטיק, ה. באַכראַך, קורט ליפּמאַן און י. קאהאַן האָבן גערעדט וועגן דעם נפטר. זיי האָבן אָנגעוויזן, אַז פון דער פריסטער יוגנט אָן האָט היים ראָזענבעס געטריי געדינט דעם יידישן פאָלק, פריער אין זיין היים־שטאָט וואַרשע, שפעטער אין שאַנכיי און צום סוף אין מעלבורן. אין וואַרשע איז ער געווען פאַרבונדן מיט דער ס"ס־פאַרטיי (ציוניסטן־סאַציאַליסטן) און שפעטער ביי די "אומפאַרטייאישע סאַציאַליסטן". זיין אינטערעס איז געווען געווענדעט צום יידישן קינד, באַזונדערס צום יידישן אַרבעטער־קינד. ער איז געווען פאַרטראַטן אין דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון "צישאַ" און אין וועלט־עקזעקוטיוו פון "אַרט". פּראָדוקטיוויזאַציע פון דער יידישער יוגנט איז געווען איינער פון זיינע לעבנס־אידעאַלן, וועלכן ער האָט אַוועקגעגעבן פיל פון זיינע כוחות אין פוילן און שפעטער אין שאַנכיי.

אין מעלבורן איז היים ראָזענבעס געווען טעטיק אין דער "קדימה" הילפס־פאָנד און "בונד", באַזונדערס איז ער געווען איבערגעגעבן דער "קדימה" ווו ער האָט פאַרנומען אַ ריי יאָרן דעם אַמט פון וויצע־פּרעזידענט. ביז די לעצטע טעג פון זיין לעבן האָט ער זיך שטאַרק אינטערעסירט מיט דער טעטיקייט פון דער אינסטיטוציע.

דער אָוונט האָט זיך פאַרענדיקט מיט טרויער־מוזיק, געשפילט דורך מרים ראַכלין.

שלושים־אָוונט נאָך ד"ר א. צימערמאַן ע"ה

דעם 1־טן סעפטעמבער 1968 איז אין קאָולפילדער צענטער איינגעאָרדנט געוואָרן אַ שלושים־אָוונט נאָך ד"ר א. צימערמאַן ע"ה דורך דער "קדימה", פּעדעראַלן ראַט פון פּוילישע יידן, פּעדעראַציע פון די לאַנדסמאַנשאַפּטן, ציוניסטישן ראַט, לאַדזשער צענטער און דעם "לאַנדסמאַן". נאָך דעם ווי דער חזן א. אַדלער האָט געמאַכט אַן "אַל מלא רחמים" און געזאָגט קדיש, האָבן די פריינד י. איינהאַרן, ה. בערגער, י. לעוויטאַן, ל. פּרידמאַן, מ. ראַט און י. שפּערלינג גערעדט וועגן דער פּרעזענטלעכקייט פון דעם נפטר.

זיי האָבן אָנגעוויזן, אַז הגם ד"ר צימערמאַן האָט געלעבט אין סידנעי, איז אָבער זיין איינפלוס איבערגעוואַקסן די גרענעצן פון דער שטאָט. ער האָט באַווירקט דעם גאַנצן אויסטראַלישן יידישן ישוב. ער האָט געהאַט אַ טיפן גלויבן אין דעם פּאָלקס־ייד, אין זיין כוח ממשיק צו זיין דעם קיום פון יידישן פּאָלק, אין זיין צוגעבונדנקייט צו יידיש און צו יידישע קולטור־ווערטן. אַדאַנק אַט דעם טיפן גלויבן און אַדאַנק זיינע גרויסע פּעאיקייטן, געפאַרט מיט דער אייגעבוירענער עלעגאַנץ און האַרציקן צוגאַנג צו מענטשן איז ד"ר צימערמאַן געוואָרן דער נישט־נאַמינירטער, אָבער פּאַקטישער וואַרט־זאָגער פון די אויסטראַלישע פּאָלקס־יידן, זייער פּאָן־טרעגער, קעמפּער און מליץ יושר.

הרב חיים גוטניק, נ. בעלער און וו. יאבלאנסקי. חזן א. אדלער האט געמאכט אן „אל מלא רחמים“ און געזאגט קדיש.

* * *

פון 21.4.68 ביזן 28.4.68 איז אין זאל פון בני-ברית איינגעארדנט גע-ווארן א גרויסע אויסשטעלונג פון חורבן און ווידערשטאנד, צוגעגרייט דורך דער געזעלשאפט „פריינד פון יצחק קאצענעלסאן מוזעאום אין ישראל“ ביזן פעדעראלן ראט פון פוילישע יידן און פעדעראציע פון די לאנדסמאנשאפטן מיט דער הילף פון דער „קדימה“.

די אויסשטעלונג האט פארמאגט פיל בילדער פון חורבן און ווידער-שטאנד, צוגעשיקט פון דעם קאצענעלסאן-מוזעאום אין ישראל, א היפשע צאל אלבאמען וועגן חורבן, יזכור-ביכער, ווי אויך א היפשע ליטעראטור וועגן די חורבן-יארן, א נאראטיוו, אראפגענומען אויף א „טייפ“ האט געגעבן אויפ-קלערונגען אין יידיש און ענגליש וועגן די אויסגעשטעלטע עקספאנאטן. די אויסשטעלונג האט שטארק באאיינדרוקט די גרויסע צאל באזוכער (קנאפע 2.000), צווישן זיי פיל יוגנטלעכע און קינדער.

טרויער-אונט נאך פיר מיטגלידער פון דוד הערמאן טעאטער-קרייז
און „קדימה“

דעם 14-טן יולי 1968 איז פארגעקומען אן אונט געווידמעט דעם אנדענק פון פיר אקטיווע מיטגלידער פון דוד הערמאן טעאטער-קרייז און „קדימה“ — זיגמונט ברוסטמאן ע"ה, חנה קאטלאזש ע"ה, בערל ראזענבער ע"ה און ישראל ראטמאן ע"ה.

נאכן שפילן שאפענס טרויער-מארש דורך מרים ראכלין, האבן די פריינד י. ארבאך, ש. טיגעל און י. שער גערעדט וועגן די פיר נפטרים און זייער צושיינער פאר דעם טעאטער-קרייז און פאר דער „קדימה“. זיי האבן אג-געוויזן, אז הגם די נפטרים זענען געווען פארשידן אין פיל הינזיכטן, האט זיי אלע פאראייניקט איין ציל און איין שטרעכונג — אויפצוהאלטן דאס יידישע לעבן, די יידישע קולטור און באזונדערס דאס יידישע טעאטער. בערל ראזענבערג האט געהאלפן גרינדן דעם טעאטער-קרייז און איז געווען א ריי יארן דער פארויצער פון קרייז. ישראל ראטמאן איז געקומען קיין אויסט-ראליע אלס רוסישער אקטיאר. דא איז ער געווארן דער פיאנער פון יידישן טעאטער. אויך ער איז געווען א ריי יארן דער פארויצער פון קרייז. זיגמונט ברוסטמאן האט באשיינט די פארשטעלונגען פון טעאטער-קרייז מיט זיינע געלונגענע כאראקטעריזאציעס און אין געווען א גרויסער חסיד פון דעם קרייז, חנה קאטלאזש איז געווען שטארק טעטיק אין טעאטער-קרייז און אין „קדימה“. זי האט געהאלפן צו פארשענערן די אונטערנעמונגען פון ביידע אינסטיטוציעס. געלעבט האט זי איינזאם און שווער פארדינט אויף חיונה. דער טראגישער טויט האט איר אויסגעלייזט פון גרויסע פיזישע און גייסטיקע ליידן. אירע שווער פארהארעוועטע געלטער האט זי געלאזן דער „קדימה“ און אנדערע יידישע אינסטיטוציעס.

דער איינדרוקספולער אונט איז פארענדיקט געווארן מיט צוויי שטארקע רעציטאציעס, אויסגעפירט דורך דער קינסטלערין רחל האלצער.

לערער" אין בוענאס איירעס. ער איז א צייט געווען דער פארויצער פון יו"א אין ארגענטינע.

שמואל ראזשאנסקי האט געהאלטן זעקס רעפעראטן אין מעלבורן און אייניקע אין סידני. ער איז אויך ארויסגעטראטן אויף די געטא-אקאדעמיעס אין מעלבורן און אין סידני. אין זיינע גייסטרייכע רעפעראטן זענען גע- קומען צום אויסדרוק זיינע גרויסע קענטשאפטן פון דער יידישער ליטערא- טור און זיין טיפער גלויבן אין יידיש און אין המשך פון יידישן לעבן איבער דער גארער וועלט.

גלייכצייטיק האט שמואל ראזשאנסקי דורכגעפירט אין מעלבורן און אין סידני א דערפאלגרייכע אקציע פון שאפן אבאנענטן פאר די "מוסטערוערק פון דער יידישער ליטעראטור", וואס ווערן דורך אים רעדאקטירט און ארויס- געגעבן דורך דער געזעלשאפט פאר יידישער ליטעראטור ביים יו"א אין בוענאס איירעס.

ס פ ע צ י ע ל ע אונט ערנע מונגען

פייערלעכע אקאדעמיע צום 25-יטן יארטאג פון ווארשעווער געטא-אויפשטאנד

דעם 25-טן אפריל 1968 איז פארגעקומען אין מעלבורנער טאון-האל א גרויסע טרויער-אקאדעמיע צום 25-טן יארטאג פון ווארשעווער געטא- אויפשטאנד.

די אקאדעמיע איז איינגעארדנט געווארן דורך דעם "באָארד אָף דעפיו- טיס" און דער "קדימה", צוזאמען מיט דעם ציוניסטישן ראט, פעדעראציע פון די לאנדסמאנשאפטן, קאצעטלער-פארבאנד, פארבאנד פון די געוועזענע יידישע זעלנער, יוגנט-ראט, בני-ברית, ארטאדאקסישע און ליבעראלע שולן. ארום 3.000 מענטשן זענען געווען אנוועזנד, צווישן זיי א גרעסערע צאל יוגנטלעכע און קינדער.

דער הויפט-רעדנער אויף דער אקאדעמיע איז געווען שמואל ראזשאנסקי פון ארגענטינע. זיין רעדע האט געלאזן א שטארקן איינדרוק. עס האבן אויך גערעדט ראביי מ. זענגער, דער פרעזידענט פון "באָארד אָף דעפיוטיס" נ, בעלער און א יוגנט-רעדנער — א. זייבל. חזן א. אדלער האט געמאכט אן "אל מלא רחמים" און געזאגט קדיש.

אין ארטיסטישן פראגראם האבן אנטיללגענומען די כאָרן פון דער הר- הצופים-שול און פון די יידישע שולן א"ג פון י. ל. פרץ און שלום-עליכם, רחל געטלער האט געזונגען אייניקע געטא-לידער ביים אקאמפאנימענט פון מרים ראָכלין. ש. לעבענשטיין און מ. מעדאָוויק האָבן רעציטירט.

די רעדעס און דער ארטיסטישער פראגראם האָבן געבראכט צום אויס- דרוק אונדזער פארערונג פאר די העלדן פון ווארשעווער געטא און דעם גרויסן צער נאך די זעקס מיליאן קדושים.

* * *

דעם 21.4.68 איז אויפן קארלטהאנער בית-עולם פארגעקומען א הזכרה ביים מאָנומענט צום אַנדענק פון די זעקס מיליאן קדושים. עס האָבן גערעדט

דער קאָמיטעט דריקט אויס זיין צופרידנקייט מיט דער אַרבעט פון די
"קדימה" באַאָמטע.

באַוועגונג פון די מיטגלידער

צו דער פאַראַיאַריקער אַלגעמיינער פאַרזאַמלונג האָט די "קדימה" גע-
ציילט 1374 מיטגלידער. אין משך פון באַריכט־יאָר האָבן 3 מיטגלידער פאַר-
לאָזן מעלבאָרן; 23 זענען געשטאַרבן; עס זענען צוגעקומען 22 נייע מיטגלי-
דער. צו דער איצטיקער אַלגעמיינער פאַרזאַמלונג ציילט די "קדימה" 1370
מיטגלידער.

ביבליאָטעק

אין פאַרגאַנגענעם יאָר זענען צוגעקומען 65 ביכער אין יידיש, ענגליש
און העברעאיש. די ביבליאָטעק פאַרמאַגט איצט 5805 יידישע ביכער, 2407
ענגלישע און 596 העברעאישע — צוזאַמען 8.808 ביכער.

ליידער איז די צאַל געלייענט ביכער ווידער געפאַלן לגבי פאַראַיאַרן
מיט 113 (654 אין 1968 לגבי 767 אין יאָר 1967).

אין משך פון יאָר זענען געלייענט געוואָרן 603 יידישע ביכער לויט די
פּאָלגנדע געביטן: בעלעטריסטיק — 391; זכרונות — 79; חורבן־ליטעראַטור
— 45; קריטיק — 29; רעפּאָרטאַזשן — 13; פּאָעזיע — 13; געשיכטע —
11; פּילאָזאָפּיע — 10; פּעריאָדיק — 9; פּאָלקלאָר — 2; דראַמעס — 1.

נאָכן איבערציען זיך קיין עלסטערנוויק, איז די ביבליאָטעק צייטווייליק
טעטיק אין 5 סעלווין סטריט (א גאַס הינטער דער טעאַטער־געביידע) צוויי
מאַל אין וואָך — זונטיק פון 11 אין דער פרי ביז 1 נאָך מיטאַג און דינסטיק
פון 7.30 ביז 9.30 אָונט.

אין עלסטערנוויק זענען צוגעקומען עטלעכע און צוואנציק נייע לייענער.
אין דער נייער געביידע, וואָס וועט אויסגעבויט ווערן הינטער דעם עקזיס־
טירנדיקן טעאַטער, וועט זיך געפינען אַ מאַדערנער זאַל פאַר דער ביבליאָ-
טעק, דאָס וועט זיכער צוציען פיל נייע לייענער.

קולטור־טעטיקייט

אין משך פון דעם באַריכט־יאָר זענען פאַרגעקומען 9 רעפּעראַטן, 2
אָונטן לכבוד שרייבער און קולטור־טוער, 4 אַנדענק־און שלוש־אָונטן,
12 פּילם־אָונטן, אַן אַקאַדעמיע צום 25־טן יאַרטאַג פון וואַרשעווער געטאַ-
אויפשטאַנד, אַ פייערלעכער מענדעלע מוכר ספרים־אָונט, פייערלעכע דער-
עפּענונג פון דער נייער "קדימה"־היים. אייניקע אָונטן זענען איינגעאַרדנט
געוואָרן מיט אַנדערע אַרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס.

באַזוך פון שמואל ראָזשאַנסקי

שמואל ראָזשאַנסקי איז אַ באַקאַנטער שרייבער און פובליציסט. ער איז
אַ מיטאַרבעטער פון "די יידישע צייטונג" אין אַרגענטינע, פּראַפּעסאָר אין
יידישן לערער־סעמינאַר און אין דער "אַספּיראַנטור פאַר יידישע מיטל־שול־

טאג-טעגלעכן קאמף ביים פארטיידיקן די מדינה קעגן די בלוטדורשטיקע אראבישע שכנים, וועלכע האָבן נישט רעזיגנירט פון זייער שטרעבונג צו פארניכטן ישראל.

די "קדימה" איז אויך באזארגט צוליב דער וואקסנדיקער אסימילאציע אין אונדזער ישוב, באזונדערס ביי דעם יוגן דור. די שפראכלעכע אסימילאציע, די פארגרעסערטע צאל געמישטע חתונות און די טיילווייזע אפפרעמדונג צום יידישן לעבן, זענען געפערלעכע סימנים פאר דער צוקונפט פון אונדזער ישוב. דער קאמיטעט האָפט, אז מיטן איבערגיין פון דער "קדימה" אין דער יידישער געגנט און מיטן אויסבויען די נייע געביידע וועט זי זיין אימשטאנד צוציען יונגע יידישע מענטשן, וואָס זענען פאראינטערעסירט אין אויפהאלטן יידישע קולטור-ווערטן און אזוי ארום משפיע זיין די יידישע יוגנט בכלל אין אויפהאלטן איר יידישקייט.

קאָמיטעט און עקזעקוטיוו

די לעצטע יערלעכע פארזאמלונג פון די מיטגלידער איז פארגעקומען דעם 4טן אפריל 1968, אונטער דעם פארויזן פון פרי סענדער בורשטין.

אויף דער ערשטער זיצונג פון ניי-אויסגעוויילטן קאמיטעט, דעם 16טן אפריל 1968, איז אויסגעוויילט געוואָרן אַן עקזעקוטיוו אין פאלגנדיקן באַ-שטאַנד: פרי'ס. בורשטין — פּרעזידענט; פרי'פ. אלטמאן און ח. ראָזענבעס — וויצע-פּרעזידענטן; פרי'פ. קרישטאל — ערן-קאָסירער; פרי'ב. ווייסמאן — געהילף פון ערן-קאָסירער; פרי'ש. גאלדשטיין — ערן-סעקרעטאַר.

פרי'י. אַרבאַך איז אויסגעוויילט געוואָרן אלס פאָרזיצער פון דער קול-טור-קאָמיטעט.

דער קאָמיטעט האָט אָפּגעהאַלטן אין משך פון באַריכט-יאָר 16 זיצונגען מיט דער פאלגנדיקער באַטייליקונג: ס. בורשטין — 16; י. אַרבאַך, ג. סמו"זשיק — 15; ל. גאַטליב, מ. ווילענסקי, ש. שוואַרץ — 14; פ. אלטמאן, ח. באַרענשטיין, ש. ריכטער — 13; וו. יאַבלאַנסקי, א. קאַזלאָוסקי, פ. קרישטאל, מ. שוואַרצבערג — 12; ש. גאלדשטיין, ב. ווייסמאן — 10; ב. ווינער, ב. פאַטקין — 9; י. ליטמאַנאוויטש, ח. מיאָדאוויניק — 8; ח. גאלדענפייך, ח. ראָזענבעס — 3.

ח. ראָזענבעס איז געשטאַרבן דעם 20טן יולי 1968.

ש. גאלדשטיין, ב. ווינער און ב. פאַטקין האָבן דורכגעלאָזן אַ ריי זיצונג-גען צוליב זייער אָפוועזנהייט אין מעלבורן.

דער עקזעקוטיוו האָט אָפּגעהאַלטן 9 זיצונגען.

די פאַרשטייער פון דער "קדימה" אין „באַאַרד אָף דעפּיוטיס“ זענען געווען: ס. בורשטין, מ. ווילענסקי און מ. שוואַרצבערג. פאַרטרעטער: וו. יאַבלאַנסקי, ח. מיאָדאוויניק און ב. פאַטקין.

סעקרעטאַריאַט און אַדמיניסטראַציע

דער סעקרעטאַר פון דער "קדימה" איז פרי'ל. פרידמאן, ביבליאטעקאַר — פרי'י. קעסלער. אַ קורצע צייט האָבן געאַרבעט אלס ביבליאטעקאַרן די פריינד: פ. גאַלהאַמער און ש. טשעראָן.

טיקט זיך אין צוויי וואַכן צייטונגען הן אין יידיש, הן אין ענגליש און וועט באַריסן יעדע אינאציאָטיוו אויפצולעבן די פאַרמאָסטע צייטונגען.

יידיש מעלבורן און באַזונדערס די "קדימה" האָבן געליטן פאַראַיאָרן אַ פאַרלוסט צוליב דעם טויט פון צוויי איבערגעגעבענע קולטור־געזעלשאַפֿט־לעכע טוער — יעקב ריימער ע"ה און חיים ראָזענבעס ע"ה. יעקב ריימער איז געווען פאַרבונדן מיט דער "קדימה" העכער 30 יאָר און איז געווען איר פּרעזידענט אין משך פון לאַנגע יאָרן. חיים ראָזענבעס איז געווען פאַרבונדן מיט דער "קדימה" העכער 20 יאָר און האָט פאַרנומען אַ ריי יאָרן דעם אַמט פון וויצע־פּרעזידענט. (גענויער זע ווייטער).

פאַראַיאָרן איז אויך אוועק אין דער אייביקייט ד"ר א. צימערמאַן ע"ה — דער שיינגייסט פון אויסטראַלישן יידישן ישוב, דער מנהיג און מליץ יושר פאַר די היגע פּאָלקס־יידן און אַ גרויסער פריינד פון דער "קדימה". (פּרטים זע ווייטער).

מיר ווילן אויך דאָ פאַרצייכענען דעם טויט פון די פיר אַנפירנדיקע מיט־גלידער פון "קדימה" טעאַטער־קרייז: זיגמונט ברוסטמאַן ע"ה, חנה קאַטלאַזש ע"ה, בערל ראָזענבערג ע"ה און ישראל ראָטמאַן ע"ה — יעדער פון זיי האָט אויף זיין אָפּן צוגעטראָגן אַ גרויסן חלק צו דער אַנטוויקלונג פון דעם טעאַטער־קרייז און צו דער קולטור־טעיטיקייט פון דער "קדימה". (גענויער זע ווייטער).

פאַראַיאָרן איז אויך אוועק אין דער אייביקייט דוד אַלטשול ע"ה — דער פּיאַנער פון דער יידישער פּרעסע אין אויסטראַליע, דער אַרויסגעבער פון דער ערשטער יידישער וואַכנצייטונג "אויסטראַליער לעבן" אין יאָר 1931.

בעת דער באַריכט ווערט געדרוקט האָט אויסגעהויכט זיין נשמה, נאָך אַ לאַנגער און שווערער קראַנקהייט, יוסף שפּערלינג ע"ה — קולטור־געזעל־שאַפֿטלעכער טוער, פּובליציסט, געוועזענער קאָמיטעט־מיטגליד און פאַרזי־צער פון דער קולטור־קאָמיטע פון דער "קדימה".

אין פאַראַנגענעם יאָר זענען מיר געווען עדות פון אַ פאַרשטאַרקטער אַנטי־ישראל־קאָמפּיין אין סאָויעט־רוסלאַנד און אַ העפטיקער אַנטיסעמיטי־שער קאָמפּיין אין "סאַציאַליסטישן" פּוילן. אין שייכות מיט דעם איז פאַרגע־קומען אַ ווייטערדיקער יציאת פּוילן פון די רעשטלעך פון די פאַרבליבענע דאָרט יידן און נאָך אַ שטאַרקערע איינשרומפונג פון דעם שוין אַזוי אויך מאַגערן דאָרטיקן יידישן לעבן. די "קדימה" האָט געווינדמעט איינעם פון די רעפּעראַטן, וואָס זי האָט איינגעאַרדנט אין פאַראַנגענעם יאָר, דעם מצב פון די יידן אין פּוילן. (זע טאַבעלע פון די "קדימה"־אונטערנעמונגען).

אויך די שענדלעכע אינוואַזיע פון טשעכאָסלאַוואַקיע דורך סאָויעט־רוסלאַנד און דאָס צוימען די דאָרטיקע ליבעראַלע באַוועגונג פאַר פּרייהייט און דעמאָקראַטיע, איז געווען פאַרבונדן מיט אַנטיסעמיטישע מאַמענטן, וואָס קענען שטאַרק באַדראַען דעם קליינעם טשעכישן יידישן ישוב.

מיט אומרו און מיט זאָרג האָט די "קדימה" צוזאַמען מיט די יידן איבער דער גאַרער וועלט נאָכגעפּאָלט די געשעענישן אין און אַרום ישראל. טראָץ דעם זיג פון דער ישראל־אַרמיי אין 1967, שטייט די מדינה אונטער אַ כּסדרדיקער געפאַר פון אַ באַנייטער מלחמה. די "קדימה" האָט זיך מערערע מאַל אידענטיפּיצירט מיטן ישראלדיקן ישוב, וואָס שטייט אין אַ

דער קאָמיטעט גיט זיך אָפּ אַ דיין וחשבון, אַז דערמיט איז נאָך ווייט נישט דערגרייכט געוואָרן דער ציל, וואָס איז געשטעלט געוואָרן ביים איבער-טראָגן די „קדימה“ אין דער נייער געגנט. עס ווערן איצט געמאַכט צוגרייטונג-גען אַראָפּצונעמען גאָר אין גיכן די צוויי הייזער הינטער דער טעאַטער-גע-ביידע און אויפשטעלן אויף זייער אָרט אַ צוויי־שטאַקיקע געביידע, וווּ עס וועלן זיך געפינען אַ ביבליאָטעק מיט אַ לייען־זאַל און אַן אוידיאָריע אויף קלענערע אונטערנעמונגען און אויסשטעלונגען, ווי אויך אַ ריי קלוב־ציעמער. אין דער נייער געביידע וועט די „קדימה“ האָבן אַ מעגלעכקייט צו פֿאַר-ברייטערן און פֿאַרטיפֿן איר אַרבעט אויף פֿאַרשיידענע געביטן. דאָרט וועט זיך קענען קאַנצענטרירן די טעטיקייט פֿון די קרייזן, וואָס זענען פֿאַראַנטע-רעסירט אין יידישער פֿאַלקסטימלעכער קולטור־טעטיקייט, באַזונדערס פֿון די לאַנדסמאַנשאַפֿטן.

אויך די יוגנט, וואָס האָט אַן אינטערעס פֿאַר יידישער קולטור, וועט געפינען דאָרט אַן אָרט פֿאַר אירע טעטיקייטן.

דאָס איבערציען זיך אין דער נייער געביידע איז געווען פֿאַרבונדן מיט פֿאַרשידענע שוועריקייטן, וואָס האָבן געפֿאַדערט אַ כסדרדיקע אויפֿמערקזאַם-קייט און אַ גרויסע אַנשטרענונג מצד די קאָמיטעט־מיטגלידער און דעם סעק-רעטאָריאַט. דאָך האָט די „קדימה“ נישט פֿאַרנאַכלעסיקט די קולטור־טעטי-קייט. באַזונדערס דאָרף דערמאַנט ווערן דער געלונגענער באַזוך פֿון שמואל ראַזשאַנסקי פֿון אַרגענטינע. זיינע זעקס רעפֿעראַטן אויף ליטעראַרישע און געזעלשאַפֿטלעכע טעמעס, די רעדע, וואָס ער האָט געהאַלטן אויף דער געטאָ-אַקאַדעמיע און די אַקציע פֿאַר די „מוסטער־ווערק פֿון דער יידישער ליטעראַ-טור“ האָבן אַריינגעבראַכט אַ סך דערהויבנקייט און יום־טובֿדיקייט אין אונ-דער ישוב און האָבן געגעבן אַ גרויסן צושטייער פֿאַר אונדזער קולטור־טע-טיקייט. (פֿרטים זע ווייטער).

עס איז אַפּגעמערקט געוואָרן די 50־טע יאַרצייט נאָך דעם גרויסן שריי-בער, דעם קלאַסיקער פֿון דער יידישער ליטעראַטור — מענדעלע מוכר ספֿרים — דורך אינאַרדענען אַ פייערלעכע אַקאַדעמיע. (גענויער זע ווייטער).

עס זענען איינגעאַרדנט געוואָרן אַ גאַנצע ריי רעפֿעראַטן און אַנדערע אונטערנעמונגען און עס זענען געוויזן געוואָרן אַ גרעסערע צאָל יידישע און ישראלדיקע פֿילמען. (זע טאַבלע פֿון די „קדימה“ אונטערנעמונגען).

די פֿאַרשטייער פֿון דער „קדימה“ אין „באַאַרד אָף דעפּיוטיס“ האָבן גע-נומען אַן אַקטיוון אַנטייל אין די זיצונגען פֿון דעם „באַאַרד“ און האָבן געלאָזן הערן זייער שטימע אין פֿיל געזעלשאַפֿטלעכע ענינים, וואָס האָבן אַ שייכות צום היגן יידישן לעבן.

אונדזער ישוב האָט געליטן אַ שווערן פֿאַרלוסט אין דעם פֿאַרגאַנגענעם יאַר מיטן שליסן זיך פֿון „די יידישע פֿאַסט“ און „דזשואיש העראַלד“. דער „דזשואיש העראַלד“ האָט עקזיסטירט העכער 90 יאָר און „די יידישע פֿאַסט“ העכער 20 יאָר. די „קדימה“ האָט געמאַכט באַמאָונגען אויפֿצהאַלטן די צוויי וואַכנצייטונגען. ליידער האָבן די באַמאָונגען נישט געבראַכט קיין פֿאַ-זיטיווע רעזולטאַטן און די צייטונגען האָבן אויפֿגעהערט צו דערשיינען אין אויגוסט פֿון פֿאַרגאַנגענעם יאַר. דער קאָמיטעט האַלט, אַז אונדזער ישוב נוי-

יער־לעבער באַריכט

פאַרן 57-טן טעטיקייט-יאָר

חשובע פריינד, מיטגלידער פון דער „קדימה“,

מיר האָבן דעם כבוד איבערצוגעבן אייך דעם 57-טן טעטיקייט־און
קאָסע־באַריכט פון דעם יידישן קולטור־צענטער און נאַציאָנאַלע ביבליאָטעק
„קדימה“ פאַרן יאָר 1968.

די טעטיקייט פון דער „קדימה“ אין דעם פאַרגאַנגענעם יאָר איז גע־
שטאַנען אונטערן צייכן פון איבערטראַגן דעם זיך־אַרט פון דער אינסטיטוציע
אויף דער דרום־זייט פון דער יאָראַ. די אַלטע געביידעס אין קאַרלסאָן זענען
פאַרקויפט געוואָרן און עס איז געקויפט געוואָרן דער שיינער קינאַ־טעאַטער
אין גאַרדאָן סטריט, עלסטערנוויק, מיט צוויי קלענערע הייזער, וואָס גייען
אַרויס אויף סעלווין סטריט. די „קדימה“ האָט זיך איבערגעצויגן אין איר
נייער היים דעם 24-טן אָקטאָבער 1968. דערמיט איז פאַרווירקלעכט געוואָרן
אַ לאַנגיאַריקער טרוים פון דער אינסטיטוציע פון איבערגיין אין אַ געגנט,
וואו עס געפינט זיך איצט דער רוב מנין פון אונדזער ישוב.

העכער צען יאָר האָט זיך די „קדימה“ געגרייט צו אַט דעם שריט. נאָך
לאַנגע וויכוחים און העפטיקע אינערלעכע שטרייטן, וואָס האָבן גורם געווען
אַ שטאַרקן קריזיס אין לעבן פון דער אינסטיטוציע, איז די „קדימה“ ענדלעך
אַרויף אויף אַ וועג, וואָס וועט, ווי מיר גלויבן, פירן צו איר ווייטערדיקער
שנעלער אַנטוויקלונג אין בעסערע און צוגעפאַסטע צו היינטיקע צייטן באַ־
דינגונגען.

די „קדימה“ דיספּאָנירט איצט מיט אַ גרויסן און שיינעם זאָל אויף
אונטערנעמונגען מיט אַ פיינעם רעסטאָראַן און פּאַיע, אין איר באַזיך געפינען
זיך מאַדערנע מאַשינען צו ווייזן פילמען. עס וועט אין גיכן דורכגעפירט ווערן
אַ רעמאַנט צו פאַרשענערן דעם זאָל און דעם פּאַיע און עס וועט אויסגעבויט
ווערן אַ גרויסע און גוט איינגעאַרדנטע בינע מיט די נויטיקע גאַרדעראַב־און
אַנדערע צימערן, וואָס וועלן דערמעגלעכן שפילן אַ בעסערן יידישן טעאַטער.
דערווייל ווערן געוויזן אין דער נייער געביידע יידישע און ישראלדיקע פיל־
מען. דערמיט ווערט אויסגענוצט פאַר יידישער קולטור־אַרבעט איינע פון די
וויכטיקסטע היינט־צו־טאָג קונסט־מעדיומס.

דאָס אַריבערגיין פון דער „קדימה“ קיין עלסטערנוויק איז אויפגענומען
געוואָרן פון גאַנצן ישוב מיט גרויס פרייד. די אַפּיציעלע דערעפענונג פון דער
נייער „קדימה“־היים איז פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַן אימפּאַזאַנטן קולטור־
יום־טוב, וואָס איז בייגעוויינט געוואָרן פון הונדערטער פריינד פון דער אינס־
טיטוציע. (גענויער זע ווייטער).

דאָס קויפן דעם געוון. „עסקווייער“־טעאַטער איז מעגלעך געווען אַ דאַנק
דעם טיילווייזן איינקאַסירן די באַשטייערונגען, וואָס זענען צוגעזאָגט געוואָרן
בעת דער אַפּיל־אַקציע פאַר אַ יידישן קולטור־צענטער מיט אייניקע יאָר
צוריק.

יידישער קולטור־יצענטער
און נאציאנאלע ביבליאָטעק „קדימה“

אַמטן אין יאָר 1968

ע ק ז ע ק ו ט י ו ו :

- מר. ס. בורשטיין — פרעזידענט
מר. פ. אַלטמאַן — וויצע־פרעזידענט
מר. ח. ראָזענבעם — וויצע־פרעזידענט (געשטאַרבן דעם 20.7.68)
מר. פ. קרישטאַל — ערן־קאַסירער
מר. ב. ווייסמאַן — געהילף פון ערן־קאַסירער
מר. ש. גאַלדשטיין — ערן־סעקרעטאַר
מר. י. אַרבאַך — פאַרזיצער פון דער קולטור־קאָמיסיע

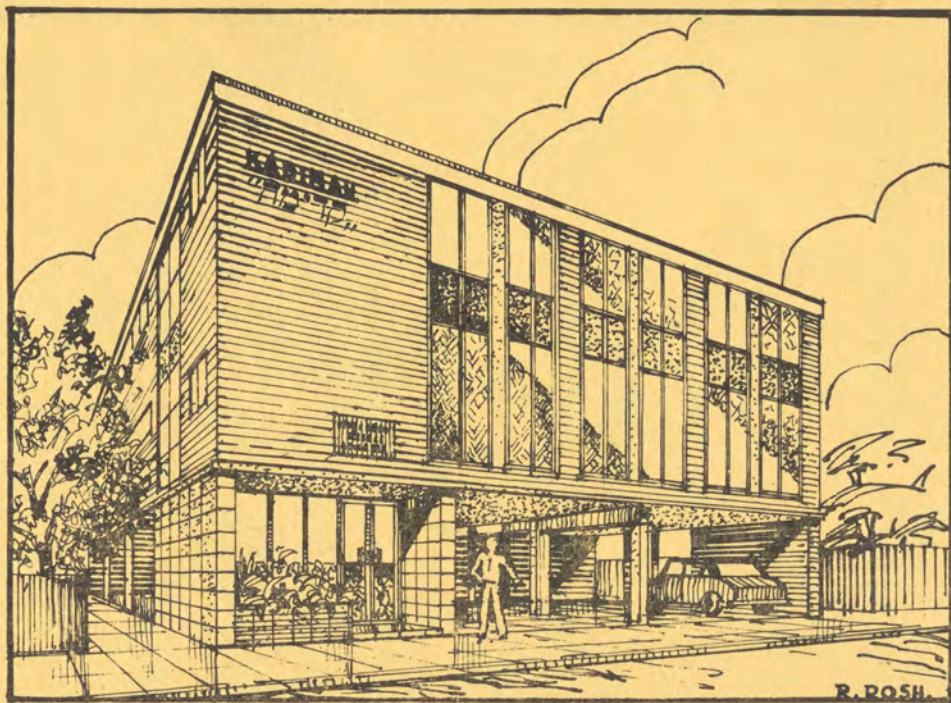
ק אַ מ י ט ע ט :

מר. ה. מיאָדאַווניק	מר. ה. באָרענשטיין
מר. ב. פאַטקין	מר. ח. גאַלדענפּיין
מר. נ. סמוזשיק	מרס. ל. גאַטליב
מר. א. קאַזלאָווסקי	מר. ב. ווינער
מר. ש. ריכטער	מר. מ. ווילענסקי
מר. ש. שוואַרץ	מר. וו. יאַבלאָנסקי
מר. מ. שוואַרצבערג	מר. י. ליטמאַנאָוויטש

- ערן־אדוואָקאַט — מר. י. אַקנאַ, ל.ל.ב.
אוידיטאָר — מר. ל. סטאַן
סעקרעטאַר — מר. ל. פּרידמאַן
ביבליאָטעקאַר — מר. י. קעסלער

פּריערדיקע ביבליאָטעקאַרן :

מר. פ. גאַלדהאַמער און מר. ש. טשעראַן

די פראיעקטירטע „קדימה“-געביידע אין סעלווין סטריט, עלסטערנוויק (הינטער דעם עקזיסטירנדיקן טעאטער), ווו עס וועלן זיך געפינען די ביבליאטעק מיטן ליען-זאל, אן אויטאָריום אויף אונטערנעמונגען און אויסשטעלונגען און קלוב-צימערן.

געגרינדעט דעם 26-טן דעצעמבער, 1911.

יידישער קולטור-צענטער
און נאציאנאלע ביבליאטעק
„קדימה“

9 גארדאן סטריט, עלסטערנרוויק

57-טער טעטיקייטס-באריכט

פארן יאר 1968

און

קאסע-באריכט

פאר דער צייט

פון 1-טן סעפטעמבער 1967 ביזן 31-טן אויגוסט 1968.